

Broliai ir sesės šauliai, žurnalo „Trinitas“ skaitytojai,

globalizuotame, prisotintame agresijos bei kosmopolitiškumo pasaulyje mažai tautai svarbu nepasimesti. Todėl Lietuvos šaulių sąjungai, kaip itin gausiai savanoriškai sukuriantai pilietinės savignyos patriotinei organizacijai, besivadovaujančiai šauliškumo ideologijai, iškyla vis nauji uždaviniai. Vienas jų – šauliškumo samprata šiandien bei tarpukario laikotarpio paralelės ir skirtumai. Suprantama, LŠS įkūrėjo V. Putvinskio–Pūtvio priesakai šauliui išlieka svarbiausi: ginti Lietuvos nepriklausomybę, branginti šaulio vardą ir Lietuvos garbę, būti teisingu, tęsėti žodį, šviestis ir šviesti, stiprinti valią, kūną, gerbti ginklą... Jau tada Sąjungos įkūrėjas pabrėžė, kad šaulys turi būti pasiruošęs ginti Tėvynę „ne vien tik kardų“, ir paskleidė šauliškumo idėją. Šauliškumas – tai susiformavusi žmonių vidinė nuostata, dvasinė būseną, iš čia kyla jų pažiūros, elgesio ir gyvenimo principai, kurie nukreipti pagrindiniam tikslui – tarnauti savo tautai, Tėvynės labui ir jos gynybai.

Be Tėvynės meilės šauliškumo idealai niekada neįsitvirtins. Todėl nuo mažens skiepijama meilė savo šeimai, mokyklai, tikėjimui – stiprinamos dvasinės nuostatos. Idealu, kai moksleivių vadovu tampa gabus pedagogas – šaulys. Yra net siūlymas juos vadinti pedagogais kvadratu. Šaulys – pavyzdys, autoritetas.

Be Tėvynės meilės šauliškumo idealai niekada neįsitvirtins. Todėl nuo mažens skiepijama meilė savo šeimai, mokyklai, tikėjimui – stiprinamos dvasinės nuostatos. Idealu, kai moksleivių vadovu tampa gabus pedagogas – šaulys. Yra net siūlymas juos vadinti pedagogais kvadratu. Šaulys – pavyzdys, autoritetas.

Jaunieji šauliai kreipiami ne tik fizinio parengimo – sportas, kariniai užsiėmimai poligone, žygiai, stovyklos, varžybos ir kita – linkme, bet ir šiuolaikinio mentalinio tobulėjimo kryptimi: pasaulio ir Lietuvos istorijos pažinimas, garbingos istorinės atminties išsaugojimas, savo ir užsienio kalbų žinojimas, pagarba lietuvių etnokultūrai, tolerancija tautinėms mažumoms ir kita. Svarbiu uždaviniu išlieka patriotinis ugdymas, primenant valstybės kūrimosi ir gynybos kovas, partizaninį karą, tautos didvyrius ir nagrinėjant dabarties tarptautinių misijų prasmę. Šiuolaikinio šauliškumo samprata aidai šiandienos idėjose ir šūkiuose: „Jaunieji šauliai – Lietuvos valstybės ateities kūrėjai“, „Šaulys – valstybingumo kūrėjas ir saugotojas“, „Šaulys, tavo ginklas – Tėvynės meilė ir šauliškumas“, „Šaulys – pavyzdys visiems. „Šaulys – tavo draugas, patarėjas ir pagalbininkas“. Taip apsiginklavęs dabarties šaulys yra fiziškai ir dvasiškai pasirėngęs Lietuvos patriotas, tautinio mentaliteto intelektualas ir valstybės pilietis, sąmoningai ir nesavanaudiškai atėjęs dirbti Tėvynės labui ir, esant reikalui, ginti ją ginklu.

Prof. Arimantas Dumčius,
Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės šaulys,

*Semo Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių
ir nuo okupacijų nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisijos pirmininkas*

„TRIMITAS“ 2012 m. Nr. 2 (1280)

Lietuvos šaulių žurnalas

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio mėn.

Atkurtas 1990 m. liepos mėn.

Šiuo metu leidžiamas kas du mėnesius

Leidėjas

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGA

www.sauliusajunga.lt

REDAKCIJOS KOLEGIJA:

Plk. Antanas Plieskis,

LŠS vadas

Vytautas Pečiulis,

LŠS išėivijoje vado pavaduotojas

Jonas Andriuškevičius,

Kauno apskr. Vytauto Didžiojo

šaulių 2-osios rinktinės šaulys

Saulius Bytautas,

Telšių apskr. Žemaitijos šaulių

8-osios rinktinės kapelionas

prof. Arimantas Dumčius,

Kauno apskr. Vytauto Didžiojo šaulių

2-osios rinktinės šaulys

Jonas Godliauskas,

Alytaus apskr. karininko

Antano Juozapavičiaus šaulių

1-osios rinktinės šaulys

Pranas Trakinis,

Telšių apskr. Žemaitijos šaulių

8-osios rinktinės šaulys

Ats. plk. ltn. Kęstutis Vaitonis,

Panevėžio apskr. šaulių

5-osios rinktinės šaulys

Redaktorė

Lolita Sipavičienė

Korespondentas

Valdas Kilpys

Dizainerė-maketuotoja

Rūta Deksnė

Pirmame, antrame viršeliuose V. Kilpio,
trečiajame ir ketvirtame – Dovydo Jakubaus-
kio nuotraukos

„Trimito“

redakcijos adresas:

Laisvės al. 34, 44240 Kaunas, Lietuva

Tel.: (8~37) 22 46 47,

(8~685) 6 53 01

El. p. redakcija@sauliusajunga.lt

Leidinio indeksas 5291

Atstovai užsienyje:

JAV

M. Abarius

Kanadoje

V. Pečiulis

Sąskaita prenumeratai

AB „Ūkio bankas“

Sąskaitos Nr. LT43 7011 7000 0170 0673

Redakcijos nuomonė
nebūtinai sutampa su autorių mintimis.
Rankraščiai negrąžinami ir nerecenzuojami.
Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuvę.

Spausdino

KOPA, dizaino ir leidybos UAB

Kampo g. 7, LT-50153, Kaunas

Tiražas 800 egz.

© Trimitas, 2012

ISSN 1392-4753

ŠIAME NUMERYJE

3. Pilietiškumas

Diena, kai suvirpa širdis

6. Šauliška kasdiena

Jaunieji šauliai mokosi

Pavasaris prasidėjo aktyviai

7. Kartu mes – jėga

Kariška druska jauniesiems šauliams skani

8. Auga pamaina LŠS Garbės sargybos kuopos šauliams

10. „Išversti iš koto“ ir įgiję žinių

12. Ištermė

Pagarbos kovotojams ženklas

13. Kaip šauliai Baltąją Vokę „šturmavo“

14. Šauliai talkino dziudo turnyre

Smagu būti naudingiems ir įgyti žinių

15. Tautos dvasia

Partizanų dvasių atskleidė dainos

„Kur Dubysos atkrančiai žali“

16. Viešnagės tikslas – knygos sutiktuvės

17. Padėkos laisvės kūrėjams diena Kaune

Sajūnai – korporacijų konvente

18. Pozicija

Mano ir tavo teisė. O pareigos?

22. Kas yra šauliškumas?

25. Galima būti tik vienos šalies patriotu

26. Tautos jėga – internete?

30. Istorija ir žmonės

Taipėjome link laisvės

33. Istorija ir datos

Kruvinosios Joninės Dzūkijoje 1941 m. birželį

34. Savą žurnalą kuriame patys

V. Stanaičio nuotr.

DIENA, KAI SUVIRPA ŠIRDIS

Kovo 11-osios rytą Šaulių sąjunga pagausėjo beveik 200 naujų narių.

Būtent šią dieną jaunieji šauliai ir šauliai ištaria: „Pasižadų“, „Prisiekių“. Simboliška, kad Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo 10-osios rinktinės šauliai ir jaunieji šauliai prisiekė ir pasižadėjo savajai šaliai prie generolo Jono Žemaičio-Vytauto paminklo. Žodžiai, ištarti iškilios asmenybės „akivaizdoje“, tarsi labiau įpareigoja, skatina dirbti bei tarnauti Tėvynei. O tai, kas įpareigoja, visada šiek tiek jaudina, kelia nerimą. Jaudulys matėsi kiekvieno stovinčiojo rikiuotėje akyse. Juk pažadas ir priesaika – šventas dalykas.

Gavę pažymėjimą, dėl kurio „dirbo“ šešis mėnesius, ir garsiai ištarę „Tėvynės labui“, jaunieji šauliai vis dar negalėjo patikėti, kad jie – jau nebe kandidatai.

Minėjimą vainikavo iškilminga rikiuotė. Sostinės kuopos jaunieji šauliai žygiavo pirmieji ir nešė savo vėliavą. Eisena tęsėsi Gedimino prospektu iki Nepriklausomybės aikštės, kur vyko trijų Baltijos šalių vėliavų pakėlimo ceremonija.

Po jos parade kartu su Lietuvos kariuomenės kariais bei sukarintų struktūrų atstovais žygiavo ir jaunieji šauliai – koja kojon orkestro mušamu taktu. Buvo malonu girdėti padrašinančius minos šūksnius ir matyti mažus vaikus, besistengiančius žygiuoti kartu.

Ši diena buvo viena svarbiausių Vilniaus rinktinės šauliams. Ją prisiminsime visą gyvenimą, nes jai ilgai

ruošėmės, įdėjome daug pastangų. Ne mažiau svarbu, kad tą dieną pasižadėjome tarnauti savo šaliai. Kaip ir kiekvienoje šventėje taip ir šioje neapseita be dovanų. Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos (LKKSS) Vilniaus apskrities skyriaus pirmininkas ats. lt. dr. Vytautas Račkauskas skyriaus vardu Šalčininkų 11-osios kuopos jauniems šauliams įteikė du už pačių savanorių kūrėjų surinktas lėšas nupirktus *airsoft* mokomuosius automatinius ginklus G36-C. O taip pat trisdešimt trijų LKKSS Vilniaus apskrities skyriaus savanorių kūrėjų karių rikiuotė pagerbė šaulių priesaiką. Ats. lt. V. Račkauskas pabrėžė, jog apdovanotieji, šalčininkiečiai, pasirinkti ne atsitiktinai. „Vilnius buvo ir yra pilis, Šalčininkai – priešpilis, kuriam reikia skirti ne mažiau, o gal net ir daugiau, dėmesio.“ – sakė jis, akcentuodamas pakankamai sudėtingą Rytų Lietuvos situaciją. Savanorių sąjungos pirmininkas užsiminė, jog ateityje tokių dovanų turėtų sulaukti ir kitos šaulių kuopos.

Visos šventės baigiasi. Prasideda kasdieniai darbai. Norisi tikėti ir linkėti, jog šis didelis būrys jaunų žmonių suvoks, kad kasdienis sąžiningai atliktas darbas – šventa pareiga savo šaliai ir jos žmonėms.

Renata Kalinauskaitė,
Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo
10-osios rinktinės 11osios Šalčininkų kuopos šaulė

ir
Agnė Mikulėnaitė,
Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo
šaulių 10-osios rinktinės jaunoji šaulė

Savanoriai jauniems Šalčininkų šauliams įteikė dovanų

Utenos apskrities jaunieji šauliai matomi ne tik per šventes

Rinktinės archyvo nuotr.

Renginiai, minint šią atmintiną datą, Utenos apskrityje prasidėjo vasario pabaigoje. 28 dieną Giedraičių Antano Jeroševičiaus vidurinėje mokykloje vyko tinklinio turnyras, kuriame susirungė Molėtų policijos komisariato, Giedraičių 3-iosios šaulių kuopos ir Giedraičių vidurinės mokyklos komandos.

Kovo 5-ąją medžiotojų klubo „Salakas“ šaudykloje vyko šaudymo iš tarnybinio ginklo varžybos, kuriose dalyvavo Utenos apskrities policijos, Priešgaisrinės gelbėjimo valdybos, Aplinkos apsaugos departamento pareigūnai, Utenos 9-osios kuopos šauliai ir sava-

norių pajėgų komandos. Tą pačią dieną surengtos neįgaliųjų ir 9-osios kuopos jaunimo draugiškos šaudymo varžybos iš pneumatinių šautuvų.

Kovo 7 d. „Žiburio“ mokyklos jaunieji šauliai organizavo išskilmingą rikiuotės konkursą, kuriame dalyvavo 5-9 klasių komandos.

Kovo 11-ąją Utenoje vykusiame šventiniame renginyje aktyviai dalyvavo šauliai. O Vyžuonų pagrindinės mokyklos tradicinėse Utenos krašto jaunųjų šaulių sporto varžybose dalyvavo vyžuoniškiai, Užpalių, Leliūnų, pagrindinių mokyklų moksleiviai bei

Utenos jaunieji šauliai. Sportinių rungtių pradžią tradiciškai pradėjo „Vyžūnietiškos mylios“ bėgimas seniūno taurei laimėti. Mokiniai ir mokyklos personalas aktyviai dalyvavo smiginio, krepšinio, baudų ir tritaškių mėtymo, jaunųjų šaulių organizuotoje šaudymo iš pneumatinio ginklo rungtyse.

Ankštnai susirinko į tradicinę minėjimų vietą – Baranausko aikštę šalia Laisvės paminklo. Valstybės vėliavą pakėlė Anykščių kuopos šaulys Mindaugas Nefas, istorikas, Lietuvos šaulių studentų korporacijos pirmininkas, Policijos departamento Visuomenės ryšių narys, Anykščių Lietuvos kultūros sostinės 2012 metų ambasadorius.

Šios dienos garbei šventės dalyviai bėgo maratoną „Tikime laisvę“. Bėgimo trasa – Salako miestelis ir jo apylinkės bei 11 sustojimų. Stotelės – žymios Salako vietos, su kurių istorija supažindino maratone bėgęs Salako seniūnas R. Kisieliūnas. Dalyvauti bėgime susiruošė ir Salako pagrindinės mokyklos jaunųjų šaulių būreliai. Kad bėgti būtų drąsiau, pasikvietė šaulius iš Zarasų.

Štai kaip aktyviai dvi kovo savaites praleido Utenos krašto šauliai.

Asta Tidikienė,
Utenos AŠR vadė

Kovo 11-oji – diena, kai pajunti vienybę su visa tauta

Rinktinės archyvo nuotr.

Prie Laisvės Angelo – Alytaus miesto simbolio – visi kartu giedojome valstybės himną, susikibę rankomis dainavome dainas, kurios virpino kiekvieno mūsų širdį, klausėmės sveikinimo žodžių, eilių. Po gražaus šventinio koncerto buvo padėta gėlių prie karių savanorių, šaulių kapų. Tylos minute gerbėme kovojusiųjų ir žuvusiųjų atminimą.

Nors oras buvo prastas – lijo, pūtė žvarbus vėjas, širdyje jaučiau šilumą ir meilę. Meilę visiems – artimajam, tautai, broliams ir sesėms šauliams, Tėvynei. Linkiu pajusti tą neapsakomą jausmą – meilę ir vienybę. Būkime vieningi – tai didis pamatas mūsų tautai išlikti stipriai.

Brigita Vinikaitytė,
Alytaus apskr. karininko Antano Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunoji šaulė

Kovo 10 d. Zarasų 7-osios kuopos „Vytis“ jaunieji šauliai ir kuopos vadas Algirdas Guogis suruošė į žygį, skirtą Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai paminėti. Nors diena nieko gero nežadėjo, susirinko gausus būrys šauliukų, nepabūgusių blogo oro. Susiskirstę skyriais, patraukėme į kelią. Keletą kartų pirmasis skyrius suruošė pasalą, o antrasis turėjo tai pastebėti ir apsiginti. Sekėsi labai neblogai. Aptarėme klaidas ir judėjome toliau. Kadangi ėjome mišku, teko įveikti daugybę kliūčių: pradedant aukštomis kalvomis, baigiant upeliais ir grioviais. Taip pat mokėmės puolimo ir gynybos taktikos, atsitraukimo būdų.

Eidami sugalvojome surengti skyrių varžybas. Pirmoji rungtis – šliaužimas. Greičiausias buvo antrasis skyrius, bet taisyklingiau šliaužė pirmasis. Antroji užduotis – įbėgti į aukštą kalvą, paliesti savo skyriaus vado petį ir grįžti atgal. Abu skyriai bėgo apylygiai, bet pirmasis keliomis sekundėmis pasirodė esąs greitesnis. Finalinė

Jauniesiems šauliams blogas oras – ne kliūtis pratyboms

Kuopos archyvo nuotr.

rungtis – pernešti skyriaus narius iki tam tikros vietos. Puikiai sekėsi antrajam skyriui.

Į valias prisilakstę, gerokai išalkome, tad kuprinėje nešti sumuštiniai tapo kaip niekad skaniu patiekalu. O tada pasukome atgal. Nors šiek tiek pavargę, bet linksmi grįžome ten pat, iš kur išėjome.

Kovo 11-ąją, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną, dalis Za-

rasų 7-osios kuopos jaunųjų šaulių dalyvavo Salako, kita dalis – Suvieko kaime vykstančiuose minėjimuose. Suvieko minėjime pasirodė mūsų jaunosios šaulės Kamilė Brazauskaitė ir Greta Blaževičiūtė, atlikusios nepaprastai gražias dainas apie Lietuvą.

Irma Vainikevičiūtė,

Zarasų 7 kuopos „Vytis“ jaunoji šaulė

Šauniai žygiuoja šaunios merginos

Autorių nuotrauka

Prieš 22 metus buvo pasirašytas Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo Aktas. Susimąstome... Ar tai svarbu? Juk ir iki tos dienos buvome lietuviai, kalbėjome lietuviškai. Bet tai, matyt, kažkas daugiau. Daugiau nei lietuviškas pasas ar tapatybės kortelė...

Minėdami šią dieną, Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos mokiniai, padedami Dusetų 4-osios šaulių kuopos šaulių, surengė rikiuotės konkursą. Siekėme ne tik paminėti Kovo 11-ąją, bet ir populiarinti Šaulių sąjungą, sudominti mokinius jos veikla, paskatinti tapti jaunaisiais šauliais.

Konkurse dalyvavo 5 – 10 klasių mokiniai. Kiekvienoje

komandoje – ne mažiau 11 narių.

Lauktoji diena atėjo. Po pamokų mokiniai, šventiškai pasipuošę ir patriotiškai nusiteikę, sugužėjo į sporto salę. Rikiuotės konkursas prasidėjo. Būriai išrikiuoti, trispalvė keliauja iš rankų į rankas. Iškilmingai nuskamba „Tautiška giesmė“. Komisija būrius vertina atsižvelgdama į išvaizdą ir laikyseną, rikiuotės elementų vykdymo teisingumą, kokybę bei darną. Svarbus ir būrio vado elgesys. Taip pat mokiniai atsakinėja į klausimus apie šaulius, Sąjungą ir Lietuvos kariuomenę bei rodo, kaip teikti pirmąją medicininę pagalbą. Kaip sutvarstomas pirštas, alkūnė, kelis ar kulnas, vertina Visuomenės sveikatos priežiūros specialistė.

Po visų rungtių salėje pasidaro gerokai karščiau, visi nekantrauja sužinoti rezultatus. Jaunesniųjų pogrupyje dalyviams nosis nušluostė penktokai. Nors ir mažiausi, bet turėdami šaunią būrio vadę Liuciją Vaitukaitytę, nelaimėti negalėjo. Vyresniųjų pogrupyje pirmąją vietą užėmė 1gb klasė. Būriui vadovavo jaunoji šaulė Dominyka Raguotytė, kuri pasirūpino ne tik savo būriu, bet ir buvo puiki pagalbininkė kitoms klasėms rengiantis konkursui.

Dalyviams įteikti diplomai bei taurės. Gimnazijai padovanota knyga „Lietuvos šaulių sąjunga valstybės ir visuomenės tarnyboje 1919-2004“.

Mokiniai džiaugiasi rikiuotės konkursu ir tikisi, kad jis taps tradicija. Dėkojame jauniesiems šauliams, kurie skatina prisijungti prie šaulių, ir rengėjams, kurie organizavo tokį smagų konkursą.

Justina Šinkūnaitė ir Goda Vartui Amirjan
Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos moksloslavės

JAUNIEJI ŠAULIAI MOKOSI

Pirmąją pavasario dieną Šilalės rajono Pajūrio S. Biržiškio gimnazijoje kuopos jaunuosiuos šaulius aplankė Šilalės kariai savanoriai. Jie aiškino, kas yra maskuotė, parodė, kaip reikia užsitikrinti apsaugą ir nepastebėtam priartėti prie priešo, o taip pat, kaip laikyti šautuvą, pergabenti iš vienos vietos į kitą sužeistą draugą bei leido tai išbandyti per praktinius užsiėmimus.

Būrys pasiskirstė į dvi komandas ir dalyvavo estafetėse. O šeši jaunieji šauliai išėjo į laukus maskuotis. Žinoma, jiems padėjo kariai. Pasibaičius estafečių rungčiais, būriui skirta užduotis – rasti užsimaskavusius būrio draugus. Užduotis, iš pradžių atrodo, nesunki, pasirodo, nebuvo lengva: kelis draugus rasti buvo gana sudėtinga. Pagaliau visus „su-

Ši nuotrauka žadina daug prisiminimų... rinkome“. Smagiai nusiteikę, sustojome nusifotografuoti „pasipuošę“ baltais kostiumais.

Kuopos archyvo nuotr.
Viktorija Gedgaudaitė,
Pajūrio S. Biržiškio gimnazijos
šaulių kuopos jaunoji šaulė

PAVASARIS PRASIDĖJO AKTYVIAI

Šįkart Alytaus šaulių rinktinės šauliai akies taiklumą bandė kovinio šaudymo pratybose ir šaudė iš automatinio šautuvo AK-74.

Geras oras suteikė daugiau malonumo užsiėmimams, vykusiems Didžiosios Kunigaikštienės Birutės MPB mokomajame lauke. Prieš savaitę išsilaikę ginklo valdymo testus ir įgiję žinių, kokių taisyklių reikia laikytis, naudojantis šiuo ginklu, šauliai kovingai nusiteikė pratyboms.

Išklausę saugos instruktažą, susipažinę su pratybų eiga, šauliai pripildė dėtuves ir pasikabino ginklus ant pečių. Patiko vieno šaulio išsakyti žodžiai: „Jausmas neišpasytas – šaulė šviečia tiesiai į veidą, šildo, o mes kaip tikri kariai stovime pasiruošę šaudymo pratyboms“.

Kai buvo duota vado komanda eiti link savo pozicijų, šauliai patraukė vora vienas paskui kitą. Greitai nužengę į savo vietas, užsimaukšlino ausines ant ausų, užėmė gulimas pozicijas ir, sulaukę instruktorių komandos, pradėjo šaudymą. Poligonas paskendo šūvių garsuose ir dūmuose, o parako kvapas reiškė sėkmingai įvykdyto šaudymo pabaigą.

Kaip visada, o ypač šįkart, gerai nusiteikę šauliai su-

grįžo saugion vieton išklaudyti instruktorių pastabas, padiskutuoti.

Puikuotis vienas prieš kitą neteko

– pratybos nebuvo vertinamos, nes pagrindinis jų tikslas – išmokyti valdyti ginklą ir išmėginti akies taiklumą. Tačiau visi kaip vienas tvirtino: pratybos labai įdomios bei įspūdingos.

Brigita Vinikaitytė,
Alytaus apskr. karininko Antano

KARTU MES – JĖGA

Nei vėjas, nei sniegas šauliams nebaisus. Tai įsitikinome paskutinėmis žiemos dienomis, patraukę į Alytaus šaulių rinktinės organizuojamą topografinį jaunųjų šaulių žygį. Po radijo ryšio mokymų ir žygio instruktažo „pasipuošę“ baltais maskavimosi chalatais visi pajudėjome miškais, brūzgynais ir proskynomis. Žygio metu teko pasitikrinti taktikos elementus, žiedinę gynybą, negarsinio valdymo signalus, galvas pasukti, kuri kelią pasirinkti, su žemėlapiu rankose iki reikiamo taško savo būrį atvesti.

Žygis neprailgo: netrukus pasiekėme savo tikslą – gražią vietą prie Nemuno, kurioje skaniai papietavo-

Po pietų – jau atgalios

Autorės asmeninio archyvo nuotr.

me, pasėdėjome prie laužo, susišilome rankas, pailsinom kojas ir toliau patraukėme miško keliu, tik jau atgalios, namų pusėn. Kelias namo rinktinės šauliams buvo kaip visada smagus: žengėm koja kojon ir traukėme patriotines dainas. Diena jauniesiems šauliams paliko didelį įspūdį ir liks, ti-

kime, atmintyje vertinga pamoka.

Kartu mes esam jėga, ir jokios balos, joks purvas mūsų nesustabdys!

Brigita Vinikaitytė,
Alytaus apskr. karininko
Antano Juozapavičiaus šaulių
rinktinės jaunoji šaulė

KARIŠKA DRUSKA JAUNIESIEMS ŠAULIAMS SKANI

Velykų atostogas Tauragės rinktinės jaunieji šauliai leido nenuobodžiai. Į Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuotąjį pėstininkų batalioną kariškai nusiteikę susirinko Pajūrio, Laukuvos, Kvėdarnos, Eržvilko, Seredžiaus, Skirsnemunės, Tauragės ir Skaudvilės jaunieji šauliai. 29 entuziastingi jaunuoliai, vos tik įsikūrę kareivinėse, keliavo į pratybų klasę išklaudyti instruktažą ir susipažinti su būsimais pratybų vadovais – dalinio kariškiais. Pakviesti stebėti šturmovimo pratybų, jaunieji šauliai turėjo progą pamatyti imituojamąjį karą ir pajusti karinio gyvenimo dvasią: į pratybų vietą važiavo labai „neminkštu“ kariniu transportu, stebėjo apieškomą „nukautą“ karį ir t.t.

Po pietų vyko mokymai pagal planą. Instruktoriai jaunuosius šaulius mokė užsimaskuoti, kad priešas „nesusuostų“, nustatyti priešo padėtį, naudojantis kompasu perprasti sumažintą gamtovaizdį žemėlapyje. Po teorinių paskaitų šaulius tikrino kariai profesionalai, vykdę prieš ir pastato apiešką. Prieš kareivišką vakarienę šaulius apėmė LŠS vado pavadootojas – jaunųjų šaulių vadas Vytautas Žymančius, nuoširdžiai bendravęs su jaunuoliais, domėjęsis, kaip sekasi mokymai. Po vakarienės visi susirinko išklaudyti paskaitos apie Šaulių sąjungą, jos ideologiją, veiklos sritis, bandė diskutuoti apie šauliškumo esmę. Dienai besibaigiant, jaunuoliai buvo pakviesti stebėti naktines Kęstučio MPB karių pratybas, kur sužinojo apie naktinio matymo prietaisus, pakvėpavo tyru miško oru, o tada krito į lovą laukdami kitos dienos.

Antroji diena buvo ne mažiau aktyvi. Po mankštos jaunieji šauliai keliavo po dalinio teritoriją su žemėlapiu rankose: taip bandė užtvirtinti vakar išgirstas žinias. Vėliau, susiskirstę į keturias grupes, jaunuoliai iškeliaavo į skirtingas puses. Kiekviename punkte laukė užduotis: maskavimasis, palapinių statymas, užmaskuotų daiktų, taikinių paieška, žvalgymas ir nebylaus valdymo signalai. Po pusryčių dviem vyrukams pasisekė – teko proga dalyvauti pratybose su Kęstučio MPB protais. Paulius Filatovas buvo išsiųstas į žvalgybą, o vėliau su Roku Jurkumi „vaidino“ civilius, einančius pro patikros postą. Kariai vaikus ne tik tikrino, bet ir aiškino, kaip derėtų elgtis. Vėliau „artistams“ teko apsimesti kontrabandininkais ir agresyviais civiliais, paimamais į nelaisvę. Kitose karių pratybose dalyvavo dar trys jaunieji šauliai. Buvo ką paklaudyti Simonui Paulikui dalijantis įspūdžiais... Jaunieji šauliai, neturėję progos dalyvauti kariškių pratybose, turėjo kitą galimybę – rikiuotės užsiėmimus. Informacija apie rankines granatas, jų rūšis, ryšio priemonės ir jų palaikymo procedūras, galimybė šias procedūras atlikti praktiškai, t.y. pabūti ryšininkais, pažintis su dalinyje turima ginkluote, galimybė pašaudyti iš pneumatinio šautuvo – visa, ką batalione pamatė ir patyrė jaunuoliai, buvo verta atostogų valandų.

Mokymų baigimo pažymėjimus jaunieji šauliai gavo ne už dyką – jaunuoliai įgijo žinių ir patyrė kariško gyvenimo druskos, netgi jos šiek tiek paragavo.

Modesta Genytė,
Tauragės AŠR šaulė

AUGA PAMAINA LŠS ŠTABO GARBĖS SARGYBOS KUOPOS ŠAULIAMS

Pradžia

Mintis suburti jaunųjų šaulių grupę, kuri vykdytų panašias užduotis kaip ir suaugusieji LŠS štabo Garbės sargybos kuopos šauliai, kilo LŠS štabo Garbės sargybos kuopos (GSK) vado pavaduotojui Jonui Leonavičiui. „Tada pagalvojau: kodėl nepabandžius Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje valstybinių švenčių metu padaryti išskirtinę jaunųjų šaulių rikiuotę? Kad jie parodytų visuomenei bent kelis pratimus, garsintų šaulių vardą“, – pasakojo šaulys. Gavus vadų „palaiminimą“, liko tik kipti į darbus.

Jaunuoliai

Kiekvieną savaitę trečiadieniais LŠS štabe vyksta jaunimo susiejimai. Nusprendėme pasidomėti, ką gi veikia šie jauni žmonės, kokie tikslai juos suvedė?

Margarita Mėlinytė: „Į Lietuvos šaulių sąjungos štabą mane atvedė čia dirbanti Salvinija. Kol kas atėjau tik antrąją kartą, bet jaučiu, kad man čia turėtų patikti. Galbūt tai lemia ir

Jauniesiems šauliams GSK vado pav. J. Leonavičiaus vedami užsiėmimai neprailgsta

giminių įtakos: mano tėvai yra policininkai, o senelis tarnavo Lietuvos kariuomenėje. Planuoju su šaulių veikla nebesiskirti...

Viename suole sėdėję Rytis ir Osvaldas kalbėjo bemaž it vienas žmogus:

Rytis Bartušas: „Su Osvaldu lankome šratasvydį, tad šaudymas mums nešvetimas. Visada norisi tobulėti, dar ge-

riaus šaudyti. Turime vieną svajonę...“

Osvaldas Bartkus: „...norime abu stoti į Karo akademiją. Visai neseniai nusprendėme. Prasidėjo viskas nuo šaulių apsilankymo mūsų mokykloje. Atėjo tokie uniformuoti, papasakojo ir mums patiko. O mūsų vadas yra labai šaunus. Šiek tiek jaudinamės dėl artėjančių švenčių. Puikiai žinome,

„Gyvosios“ pamokos – kas gali būti jaunajam šauliui vertingiau!?

Tokios atostogos – jauniems šauliams pačios geriausios

kad reikės žygiuoti, bet iki to dar reikia gerokai pasimokyti rikiuotės pratimų“.

Šaudymai

Kaip teigė J. Leonavičius, jauniems žmonėms vien rikiuotės pratybų nepakanka. Susibūrę draugėn, šauliai tobulina ir šaudymo gebėjimus. „Kol kas šaudome pneumaticiais ginklais, bet ateityje planuojame išbandyti ir mažo kalibro šautuvus“, – pasakojo šaulys. Štai vasario viduryje vykusiame Lietuvos šaulių sąjungos Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės organizuotame atvira šaudymo pneumaticiais ginklais čempionate, skirtame Vasario 16-ajai paminėti, GSK „šauliukai“ laimėjo bemaž visas prizines vietas. „Negaliu suprasti, ar čia pas mus susirinko gabiausieji, ar dabar visi vaikai tokie: ir šaudo, ir dėmesingi, ir talentingi, – pusiau juokais, pusiau rimtai pasakojo J. Leonavičius. Jo teigimu, merginos ypač šaunios. Tarkim, minėtose varžybose laimėjusioji merginų komanda „išsiderėjo“, kad pralaimėjusieji mokykloje nešiotų jų kuprines iki kitų varžybų. Dar vienas teigiamas šauliškos veiklos akcentas: visi kaip pasiutę mokosi anglų kalbos, nes, tikėtina, už gerus pasiekimus bus pakviesti vykti į kasmetinę kelionę pas Jungtinės Karalystės kariuomenės Hempšyro grafystės ir Vaito salos kadetus.

Kursai

Balandžio 3 d. Div. gen. Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje vyko Jaunųjų šaulių būrelių vadovų ir Jaunųjų šaulių kursas, kuriame dalyvavo 21 jaunųjų šaulių būrelių vadovas ir 33 jaunieji šauliai. Tarp jų – ir LŠS štabo Garbės sargybos kuopos „šauliukai“. „Šitie kursai – bene geriausias būdas išsiaiškinti, kas yra kas, – pasakojo J. Leonavičius. Daugeliui jaunuolių tai buvo pirmasis kartas, kai teko gyventi kareivinėse, valgyti karišką maistą ir atlikti pratybų užduotis toli nuo namų“.

Jaunieji kursantai kelis kartus važiavo į Lietuvos kariuomenės mokyklai priklausančią Kazlų Rūdos poligoną, kur vyko rikiuotės, negarsinių valdymo signalų, ko-

vos rikiuotės ir kiti praktiniai užsiėmimai. Tą dieną, kai lankėmės poligone, oras kursantų nelepino: pūtė stiprus vėjas ir stipriai snigo. Jauniems šauliams tai tapo tikru išbandymu: ne veltui jų vadas J. Leonavičius prasiarė, kad važiuos į vaistinę pirkti vaistų nuo peršalimo „dėl visa ko“. Ačiū Dievui, tą dieną, kai vyko šaudymo pratybos, oras gerokai pasitaisė.

Po kursų baigimo visiems kursantams buvo įteikti baigimo pažymėjimai.

Valdas Kilpys

Praktika nesunkia, jei buvai atidus teorijos pamokose

Autoriaus nuotr.

„IŠVERSTI IŠ KOTO“ IR

Pavasaris paprastai asocijuojasi su šiluma, atgimimu ir džiaugsmu, o mums, jauniems šauliams, tai naujų įgūdžių, žinių ir patirties metas. Taigi mūsų rinktinės jaunuoliai ir šikart nepagailėjo atostogų, o dalyvavo Jaunųjų šaulių vadų kursų baigiamojoje sesijoje Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotame pėstininkų batalione. Juk iš mūsų išaugs jaunieji vadai, tad tobulinti savo žinias būtina!

Pirmoji kursų diena buvo itin aktyvi. Kupini energijos ir žinių troškulio pradėjome pirmuosius užsiėmimus. Bataliono instruktoriui gr. Petkevičiui papasakojus apie taktinius žygius, rikiuotės formas, įgytas žinias pritaikėme laukuose. Instruktorius džiaugėsi: „Tokie kursai labai reikalingi, nes jaunimą nukreipia teisinga linkme. Be to, smagu žinoti, kad jaunuoliai atranda daugiau vertingų užsiėmimų, ne tik sėdėjimą prie kompiuterio.“

Po dienos mokymų atėjo laikas poilsiui, kurį irgi aktyviai išnaudojome: bendravome su vadais, instruk-

Lukas – jauniausias ir taikliausias kursantas

toriais, vieni su kitais, arbatą gėrėme ir džiaugėmės, kad esame visi kartu.

Antrąją kursų dieną kilo nedidelė sumaištis – į kiemą sugrįžo žiema... Nors žinojome, kad užsiėmimai vyks miške, neišsigandome, o drąsiai išžygiavome į mokymų vietą. „Tikras pėstininkų oras“ – šypsojosi ne vienas rinktinės šaulys. Prastą orą atsvėrė itin įdomūs užsiėmimai, kuriuos vedė instruktoriai – žvalgai. Išmokome daug: ir pastogę pastatyti, ir laužą įkurti, ir patrulio bazę įsirengti... Visur dirbome komandomis, skyriais. Labai smagu dirbti, kai instruktoriai šalia giria tavo žinias ir įgūdžius. Kupini antros kursų dienos įspūdžių, vakare kartojomės, ką išmokome: žinojome, kad rytoj laukia svarbi diena – bus vertinamos skyrių taktikos rungčių varžybos. „Kartojimas – mokslų motina. – priminė šaulys Haroldas Neverdauskas. – Nė vienas negimėm

Daug galvų sudėtingiausią užduotį išnarplios

ĮGIJĘ KARINIŲ ŽINIŲ

Mokame dar ne viską, bet tikrai daug

Rinktinės archyvo nuotraukos

mokėdamas, o be kartojimo patirties įgauti neįmanoma." Taip ir užmigome tūnakt su viena mintimi – kuo geriau pasirodyti rytoj.

Paskutinė kursų diena buvo kupina nuotykių. Kovingai nusiteikę, šeštą ryto šokome iš lovų: už valandos išžygiuojame į poligoną, kur laukia daugybė užduočių. Pirmoji – kovinis šaudymas iš mažojo kalibro TOZ ginklų – praėjo puikiai, juolab, kad turėjome kuo pasidžiaugti: tapo aišku, kad jauniausias mūsų kursų dalyvis Lukas auga tikru kariu jis visus šūvius pataikė tiesiai į dešimtuką. Po varžybų – teorinių žinių patikrinimas. Čia labai pravertė komandinio darbo įgūdžiai: daug galvų visados gerai. Paskutinė, bene įdomiausia, užduotis – taktinis žygis. Skyriai atliko įvairias užduotis, kurios buvo vertinamos. Taigi maskavomės, ėmėmės žiedinės gynybos, naudojome nebylaus valdymo signalus, įvairias žygio rikiuotės formas, užėmėme staigią pasalą, ir galiausiai visi skyriai numatytoje vietoje kartu įrengėme patrulio bazę. Ten vėlgi pastogę statėme, laužą įkūrėme. Viskas ėjosi kaip sviestu patepta, tad jautėmės labai laimingi. „Kupini energijos ir užsidegę kovine dvasia,“ – taip mus apibūdino rinktinės šaulys Jonas Baranauskas, visą kelią lydėjęs mus, palaikęs, kėlęs nuotaiką.

Grįžome į batalioną susidėti daiktų ir sužinoti, kuris skyrius pasirodė geriausiai. Gražiomis dovanomis ir diplomais visus apdovanojo rinktinės vadas Skirmantas Valatkevičius, o jo pavaduotojas Juozas Luckus džiaugėsi ir gyrė: „Jaunųjų šaulių vadų kursai jaunuosius šaulius „išvertė iš koto“. Jie tikrai nesitikėjo, kad rinktinės vadas paruošė staigmenėlę – programa šį kartą pranoko bet koki ankstesnį kursą. Nepaisant blogų oro sąlygų, jaunieji šauliai mokėsi ir stropiai atliko užduotis, o paskutinią dieną puikiai įvykdė pratybų vadovo parengtus testus. Šauniai susidoroję su teoriniu egzaminu, kur reikėjo pademonstruoti karines ir šauliškas žinias, patikrinę akies taiklumą, be priekaištų atlikę taktinį žygį, kurio metu griežtai, bet teisingai buvo vertinami instruktorių, jaunuoliai įrodė, kad taps gerais vadais.“

Kursų įspūdžiai išliks ilgam, o noras dirbti ir entuziazmas mums, jauniesiems šauliams, vis didėja.

Brigita Vinikaitytė,
*Alytaus apskr. karininko Antano
Juozapavičiaus šaulių rinktinės jaunoji šaulė*

PAGARBOS KOVOTOJAMS ŽENKLAS – ŽYGIS

1947 m. balandžio 9-ąją žuvo pirmasis Jungtinės Kęstučio apygardos vadas aviacijos leitenantas Juozas Kasperavičius-Visvydas ir jo adjutantas Albinas Biliūnas-Džiugas. Po nesėkmingos MGB agento Juozo Markulio-Erelio kelionės į Batakių apylinkes (jam nepavyko nustatyti tikslios štabo bunkerio vietos), saugumiečiai ėmėsi ypač aktyvių veiksmų prieš Kęstučio apygardos partizanus: siautėjo agentai, buvo organizuojamos didelės karinės-čekistinės operacijos. Apygardos štabas tuo metu buvo Tauragės aps., Batakių vls., Antegluonio k. eigulio Juozo Juknos sodyboje ant Agluonos upelio kranto. Apygardos vadas po Šv. Velykų rengėsi pakeisti štabo dislokacijos vietą – kai kurie daiktai iš bunkerio jau buvo išvežti, – tačiau nesuspėjo, nes balandžio 9 d. bunkerį apsupo MGB Tauragės aps. skyriaus karinė grupė. Viduje buvę J. Kasperavičius ir jo adjutantas Albinas Biliūnas-Džiugas atsisaukė, degino dokumentus, kurie trūkstant deguonies vos ruseno. Galiausiai, nenorėdami gyvi pakliūti priešui, partizanai susisprogdino. Jų kūnai buvo atvežti į Tauragę ir numesti Šubertinės kieme (*Šubertinė vadinamame pastate 1945-1954 metais buvo įkurta saugumo būstinė – red. past.*)

Balandžio 14 dieną, minint laisvės gynėjų 65-ąsias žuvimo metines, Tauragės apskrities šauliai rinkosi Šubertinės kieme. Čia prasidėjo 32 kilometrų pėsčiųjų žygis Kęstučio apygardos partizanų takais. Smagu konstatuoti, kad įvykį paminėti susirinko labai daug jaunimo. Žygeivius išlydėjo buvęs partizanas ats. plk. L. Laurinskas, palinkėjęs jaunimui nebūti abejingais savam kraštui, o tapti tikrais patriotais, bei Tauragės tremtinių ir politinių kalinių choras, dainuodamas pokario dainas.

Dešimtą valandą partizanų keliu pajudėjo 248 dalyviai: itin gausus jaunųjų šaulių ir šaulių būrys, Kęstu-

Žygeivius išlydėjo buvęs partizanas ats. plk. L. Laurinskas

Pagaliau finišas

Rinktinės archyvo nuotr.

čio MP bataliono ir aviacijos bazės kariai, Oro gynybos bataliono komanda, Pėsčiųjų žygių asociacijos nariai, Tauragės krašto jaunimas, žygių mėgėjai iš kitų Lietuvos miestų.

Žygeiviai aplankė keturias gyvenvietes: Baltrušaičių kaimą, Gaurės bei Batakių miestelius, o kelio pabaigoje pasiekė Antegluonio kaimą, kur pasipriešinimo kovų dalyviai žuvo. Kiekvienoje gyvenvietėje ar miestelyje spalvingą žygeivių koloną pasitiko šventiškai nusiteikę vietos gyventojai. Tiek Baltrušaičiuose, tiek Gaurėje ar Batakiuose žygio dalyvius linksmino kaimo kapelų muzikantai. Gaurės miestelio bendruomenė pėsčiųjų žygių entuziastus pasitiko Atvelykio vaisėmis, vaišino didžiuliu pačių gamintu sūriu, sumuštiniais, žygeiviai galėjo pasipildyti vandens atsargas. Žygio dalyvius sveikino miestelio kultūros centro darbuotojai, linkėjo jiems ištvermės, ragino jaunimą nepamiršti tų, kurie kovėsi už Lietuvos laisvę. Taip pat žygio dalyviai turėjo galimybę pamatyti vieną iš seniausių sakralinių muziejų, kuris stovi pačiame miestelio centre šalia bažnyčios įrengtoje varpinėje.

Na, o finišo vietoje – Antegluonio kaime – visi žygeiviai sutikti skambant Skaudvilės kultūros centro kapelos muzikai. Visiems, sėkmingai įveikusiems nelengvą žygio maršrutą, įteikti diplomai, speciali metalinė juostelė su užrašu „Tauragė“, žygeivio pase išspaus tas specialusis spaudas. Gražiai pagerbė čia žuvusius partizanus, keliauninkai dar ilgokai dalijosi žygio išpūdžiais, vaišinosi kareiviška koše ir arbata.

Vitalija Šlepavičienė,
Tauragės apskrities LDK Kęstučio
šaulių rinktinės vado pavaduotoja

KAIP ŠAULIAI BALTAJĄ VOKE, „ŠTURMAVO“

Rinktinės archyvo nuotr.

Ankstyvą rytą Baltosios Vokės gyventojų dėmesį patraukė miestelio centre besibūriuojantis uniformuotas jaunimas. Smalsuoliams teko paaiškinti, jog į „Šilo“ vidurinę mokyklą renkasi Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo 10-osios rinktinės šauliai, visą savaitgalį dalyvausiantys pratybose „Baltoji Vokė 2012“. O susirinko gausus būrys – per 140.

Mokymai prasidėjo įvadine paskaita „Šaulio reikšmė Lietuvai“, kurią vedė pratybų vadovas lt. Alminas Sinevičius. „Manau, po šios paskaitos vaikai suprato, ką jie čia daro ir kad būti šauliu – tai ne tik žaisti mediniais ginklais“, – sakė karininkas.

Ne pirmą kartą šauliai pratybose padalinami į dvi grupes: vadinamuosius „nekovinius“ (12-15 metų) ir „kovinius“ (16-19 metų). Be abejo, amžius nebuvo viską nulemiantis faktorius, ir skirstant šaulius į grupes buvo atsižvelgta į motyvaciją, pasirengimą, vadų rekomendacijas.

„Kovinių“ grupė buvo padalinta į mėlynųjų ir raudonųjų būrius, kurių laukė pusdienis ir ilga naktis miške. Tačiau prieš išvykstant dar teko dalyvauti paskaitose apie pirmąją medicinos pagalbą, kliūčių įveikimą ir sąlytį su priešu.

Pasilikusi mokykloje, jaunesniųjų grupė irgi laiko veltui neleido: dalyvavo paskaitose apie higieną, maitinimą lauko sąlygomis, pirmąją pagalbą, nebylaus valdymo signalus, maskavimąsi, mokėsi rikiuotės elementų.

Vakarop užsiėmimai vyko lauke: teorinės žinios buvo taikomos praktiškai. Itin daug emocijų sulaukė maskavimosi užduotis, kuomet miške teko surasti „kovos priešus“. Pasirodo, tai ne taip lengva, ypač, kai miške tvyro prieblanda.

Sugrįžę į mokyklą, visi dalyvavo Šalčininkų 11-osios kuopos vado Eimanto Tamulyno vedamoje paskaitoje apie Lietuvos ir Šaulių sąjungos istoriją, tautiškumą. O vakaro pabaigoje vyko savotiškas egzaminas. Jaunimas dalyvavo „protmūšyje“, kurio klausimai apėmė Lietuvos, Šaulių sąjungos istorijos, karybos, karinės medicinos ir kt. sritis. Tad, norėdami teisingai atsakyti į pateiktus klausimus, šauliai turėjo iš savo atminties kurti „ištraukti“ visas jau turėtas, o taip pat per dieną įgytas žinias. Geriausiai pasirodžiusios trys komandos buvo apdovanotos saldžiais prizais.

Jau gerokai po vidurnakčio, atlikę visas dienos užduotis ir išklausę apybausių pasakojimų prieš miegą (galbūt būtent dėl jų greitai užmigti sekėsi tikrai ne visiems), jaunieji šauliai išsiskirstė į poilsio vietas. Prieš tai, be abejo, buvo sudarytas naktinio budėjimo grafikas – juk kažkam reikia saugoti kovos draugų ramų miegą. Tik miegas pasirodė ne toks ramus. Jaunuolių, vos pradėjusių sapnuoti pirmąjį sapną, iš gultų išvertė aliarmo skambutis ir garsūs vadovų balsai, raginantys kuo greičiau rengtis ir rikiuotis. Kaip palengvėjo išgirdus, kad pavojus netikras, tik mokomasis, ir visi gali grįžti į savo gultus...

Daugiau netikėtumų tą naktį „nekovinių“ būrys nesulaukė. To negalima pasakyti apie už poros kilometrų nuo mokyklos

miške įsikūrusius mėlynųjų ir raudonųjų būrius. Jiems teko atlikti žvalgybą, rengti pasalas, atlaikyti netikėtų svečių – diversantų, apie kuriuos nieko nežinojo nė vienas būrys – puolimą. Itin atsakinga ir netikėta užduotis buvo itin svarbaus asmens asmens gabenimas į stovyklą. Juolab, kad asmuo buvo tikrai *vipinis* – „arabų šeichas“. Patikėtą misiją šauliai atliko puikiai.

Tiesa, esančiųjų miške oro sąlygos nedžiugino. „Naktis iki kokių pusės keturių buvo labai giedra, todėl buvo šalta; užšalo balos, tapo labai sunku judėti tyliai. Po to užėjo tooooooks rūkas, kad per keturis metrus nieko nebuvo matyti. Labai bijojome pasiklysti, bet viską ištvėrėm ir sėkmingai grįžom. Sušalę, šlapi, bet labai laimingi – juk nuo tokių gamtos išbandymų tik įdomiau. Pratybos ištis buvo sunkios, bet naudingos ir motyvuojančios kuo daugiau mokytis ir toliau tobulėti“, – po nemiegotos kovinės nakties kalbėjo šaulė Viktorija Jankauskaitė.

Jau švintant iš miško grįžusiems „koviniams“ tą naktį pailsėti nebuvo lemta (kaip patys sakė, ne to ir susirinko). Vos spėjusiuosius kur kam pakliuvo padėti galvą ir šiek tiek nusnausti, pažadino komanda: „Kelt!“ – laukė nemažai darbų tvarkant mokyklą.

Mokymai baigėsi iškilminga šaulių rikiuote ir apdovanojimu. Prieš išsiskirstant, magėjo išgirsti šaulių ir vadovų nuomonę apie pratybas.

„Man jos patiko tuo, kad susirinko daug jaunimo, kuris mokosi LŠS istorijos, karybos ir visas įgytas žinias bando pritaikyti praktiškai. Pratybos ypatingos ir tuo, kad turėjome visiškai naujų užduočių: VIP asmens gabenimą, susirėmimus su diversinėmis grupėmis. Naktis miške buvo šalta, tačiau tai tik padėjo suvokti, kas yra tikroji ištvermė ir draugų palaikymas, kurį jautėme kiekvienas“, – turiningai praleistu savaitgalio džiaugėsi šaulys Tomas Šeliatyckis. Jam antrino ir Vilniaus „Geležinio vilko“ kuopos šauliai: „Mokymai paliko labai gerus įspūdžius. Buvo daug reikalingų paskaitų, jautėme, kad stengiamasi ugdyti mūsų savarankiškumą, atsakomybę.

„Pratybos praėjo sklandžiai. Svarbiausia, kad niekas nesusižeidė. Vilniaus rinktinės šauliai – labai motyvuoti, tobulėja, nuolat rodo iniciatyvą... Nors juntamas šio toks profesinių žinių trūkumas, jie yra karingos dvasios. O tai ir yra svarbiausia. Nors ir nebuvo daug instruktorių, kuopų vadų, bet vaikai buvo užimti. Pusantros paros veiklos grafikas buvo itin įtemptas. Ir nors ryte vaikų ir instruktorių veiduose matėsi nuovargis, visi laimingi išvyko namo ir žadėjo atvykti į kitas Vilniaus rinktinės pratybas. Reziumavo pratybų vadovas Alminas Sinevičius.

To ir tikimės!

Renata Kalinauskaitė,

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo
10-osios rinktinės 11-osios Šalčininkų kuopos šaulė

ŠAULIAI TALKINO DZIUDO TURNYRE

Jaunieji šauliai turnyre prižiūrėjo tvarką, palaikė drausmę

Rinktinės archyvo nuotr.

Kovo 2 – 3 dienomis Alytaus sporto rekreacijos centre vyko tarptautinis dziudo turnyras pirmajam žuvusiam Lietuvos kariuomenės karininkui Antanui Juozapavičiui atminti. Šventų Angelų Sargų bažnyčios šventoriuje prie karininko kapo ir atminimo kryžiaus, esančio šalia tilto per Nemuną, žūties vietoje, buvo padėta gėlių.

Į renginį atvyko sportininkai iš Estijos, Latvijos, Baltarusijos, Moldovos, Slovėnijos, Jungtinės Karalystės, Rumunijos, Lenkijos, Ukrainos bei gimtosios Lietuvos. Visų šalių kovotojai buvo patenkinti gavę galimybę aplankyti Lietuvą, kadangi dauguma mūsų šalyje buvo pirmąkart. Dziudistų džiaugsmą didino tai, kad jie atvyko į tarptautinį dziudo turnyrą. Džiūgavome ir mes, šauliai, nes ne kiekvieną dieną galime išvysti

renginį, kai į vieną vietą susirenka dvylikos šalių atstovai, girdimos kelios kalbos, matoma daugybė žmonių, kuriems patinka dziudo, kurie jaučia malonumą kovodami.

Mes, Alytaus šauliai, savo sportininkus palaikėme moraliai, nors, tiesą sakant, čia atvykome kito tikslo vedami – jaunieji šauliai turnyre prižiūrėjo tvarką, palaikė drausmę. Tikimės, kad šaulių pagalba buvo vertinga dziudo turnyro organizatoriams.

Turnyras vyksta nuo 1989 metų.

Ričardas Lisauskas,

Alytaus apskr. karininko Antano

Juozapavičiaus šaulių rinktinės šaulys

SMAGU BŪTI NAUDINGIEMS IR ĮGYTI ŽINIŲ

Vilniaus apskrities Karaliaus Mindaugo šaulių 10- osios rinktinės jaunieji šauliai bene pirmieji šalyje pradėjo pavaršinio švarinimosi akciją „Darom 2012“. Jos metu ne tik tvarkė aplinką, bet ir sužinojo apie partizanus.

Akcija vyko netoli Šiaulių esančiame garsiajame Minaičių kaimelyje (čia, *Prisikėlimo apygardos štabo bunkeryje, 1949 m. vasario 10 d. įvyko Lietuvos partizanų apygardų atstovų suvažiavimas, įkūręs vieningą pasipriešinimo organizaciją – Lietuvos laisvės kovos sąjūdį, priėmęs Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio deklaraciją – red. past.*). Apsilankėme partizanams skirtame muziejuje, kur eksponuojamas autentiškas partizanų bunkeris, buvęs po gyvenamojo namo pamatais, sužinojome apie partizanų gyvenimą, veikimus. Dar daugiau žinių apie partizanus, košmariškas jų gyvenimo sąlygas išgirdome iš garbaus amžiaus kaimo gyventojos Julijonos Mikniūtės-Petrėnienės lūpų. Moteris papasakojo daug įdomių istorijų iš partizanų gyvenimo. Prie partizanų atminimui skirtą paminklą jaunieji šauliai uždegė žvakutes ir padėjo gėlių.

Tada vykome į sodybą, kurioje kažkada slėpėsi partizanų ryšininkai. Sodyba, deja, labai apgriuvusi, nors jos istorinė vertė milžiniška. Būtent čia ir tvarkėmės. Darbas virte virė,

jaunimas plušėjo negailėdamas jėgų: Sostinės kuopos jaunosios šaulės tampė sunkius šiukšlių maišus, nešiojo dideles ką tik nupjauto medžio šakas ir grėbė pernykščius lapus.

Džiaugiamės kelione. Ne vien todėl, kad atlikome naudingą darbą – daug sužinojome, juo labiau, kad visos žinios taip glaudžiai susijusios su Lietuvos nepriklausomybe. O apie tai turi žinoti kiekvienas save gerbiantis jaunasis šaulys.

M.Kančauskaitė,

Sostinės šaulių kuopos II skyriaus vadė

Ir padirbėjome, ir sužinojome

Rinktinės archyvo nuotr.

PARTIZANŲ DVASIĄ ATSKLEIDĖ DAINOS

Kovo 16 d. Sedos (Mažeikių r.) Vytauto Mačernio gimnazijoje vyko tradicinė partizanų dainos šventė „Už Laisvę, Tėvynę ir Tave“. Renginio organizatoriai – gimnazijos direktorė, kandidatė į Šaulių sąjungos narius Genovaitė Gricienė ir Mažeikių 1-osios šaulių kuopos vadas Pranas Trakinis.

Šventėje dalyvavo Telšių apskrities mokyklų moksleiviai, tarp jų – gausus būrys jaunųjų šaulių, nuoširdžiai traukęs miško brolių dainas. Savuosius „vaikus“ palaikė Alsėdžių 6-osios šaulių kuopos vadas Julius Svirušis ir kuopos vado pavaduotojas Regimantas Kavaliauskas, ne tik atly-

dėję mokinius į sceną, bet ir kartu su jais dainavę. Nuo alsėdiškių neatsiliko Sedos jaunųjų šaulių būrio vadas Benas Spirgys, puikiai parengęs dainavimo šventei kandidatę į jaunuosius šaulius Mildą Pieškutę, pasirengusią eiti mamos šaulės keliu. Visą šventę patriotinėmis, jausmingomis dainomis vainikavo Mažeikių tremtinių choras „Atmintis“.

Dalyviai buvo apdovanoti Mažeikių švietimo skyriaus padėkos raštais, o taip pat kuopos vado P. Trakinio atminimo dovanomis.

Vaclovas Ringys,

Telšių apskr. Žemaitijos šaulių rinktinės vadas

Rinktinės archyvo nuotr.

„KUR DUBYSOS ATKRANČIAI ŽALI“

Raseinių kraštas padovanojo Lietuvai ne vieną garsią, patriotiškai nusiteikusią asmenybę. Čia, Pasandravio dvare, prieš 150 metų gimė talentingasis dainiaus Maironis. Artėjant poeto gimimo metinėms, jau vyksta šiai progai paminėti skirti renginiai.

Kovo 23 d. Lietuvos Šaulių sąjungos 7-osios kuopos šauliai buvo pakviesti į Šiluvos vidurinę mokyklą. Čia surengta konferencija „Maironis ir jo epocha“. Miestelio bendruomenė gali didžiuotis, kad garbingasis prelatas, poetas Jonas-Mačiulis-Maironis vaikščiojo jo gatvėmis, o 1912-aisiais palaimino naujosios Šiluvos koplyčios pamatus.

Mums, Raseinių 7-osios kuopos šauliams, – Alfonsui Klimui, Algirdui Stanaičiui, Alfonsui Čepauskiui, Juozui Trmptiui ir Juozui Kačinskui – teko garbė konferenciją pradėti Maironio daina „Lietuva brangi“. Iš jaudulio virpėjo ne tik mūsų balsai, bet ir visų klausančiųjų širdys, nes tai, apie ką svajojo drąsusis kunigas Jonas Mačiulis gūdžiais carizmo, lietuviškos spaudos draudimo laikais, dabar turime – didžiausią dainiaus išsvajotą turtą – Tėvynės laisvę.

Už ją kovoti skatino poetas savo knygoje „Pavasario balsai“ dar 1895 metais rašydamas: „Tas ne lietuvis, kurs tėvynę / Bailiai kaip kūdikis apleis“.

Pranešėjų pasisakymai priminė, kaip karštai poetas mylėjo gimtinę, kaip drąsiai ir atkakliai skelbė gimtąjį lietuvišką žodį, kokį ilgesį išgyvendavo, būdamas nuo jos toli. Konferencijos sumanytoja mokytoja O. Sinkevičienė pabrėžė, jog tobula Maironio lyrika padėjo naujus pagrindus visai lietuvių poezijai. Todėl nereikia stebėtis, kad tiek daug jo eilėraščių tapo giesmėmis ar dainomis. Poeto eilės buvo svarbiausias mūsų tautos ginklas ir sielvartingąją Sausio 13-osios naktį.

Kalbėtojų mintis keitė poezijos posmai, muzikos akordai. Renginio motto tapo Maironio žodžiai: „Nenurims-tanti ieško dvasia / To, kas dora, gražu ir kilnu“. Tą jausmą išgyveno ir mūsų kuopos šauliai, konferenciją apibendrinę daina „Oi, neverk, motušėle“. Dalyviai dainavo kartu. Visi jautėme viena – mus jungia Lietuva.

Jonas Babonas,

VIEŠNAGĖS TIKSLAS – KNYGOS SUTIKTUVĖS

Nusifotografuoti su knygos autoriumi panoro visi alsėdiškiai

Mokyklos archyvo nuotr.

Ne pirmą kartą Alsėdžių vidurinės mokyklos mokiniai, pasirinkę gynybinio – pilietinio ugdymo pakraipą, svečiuojasi Kauno įgulos karininkų ramovėje. Sena draugystė mokyklą sieja su atsargos pulkininku Arūnu Dudavičiumi. Tai jo pastangų dėka alsėdiškiai vėl dalyvavo respublikiniame renginyje. Šįkart – Juozo Girdvainio knygos „Dainuojanti revoliucija Vilniaus barikadose“ pristatyme.

Didžiulį išpūdį jauniesiems Žemaičių šaulių rinktinės Alsėdžių šeštosios kuopos šauliams palikęs renginys prasidėjo visiems drauge giedant valstybės himną, po kurio demonstruotos Sausio 13-osios aukų nuotraukos.

Knygą pristatęs autorius – žurnalistas Juozas Girdvainis – pasakojo apie knygos, dvylika metų laukusios pasirodymo, atsiradimo ir išleidimo aplinkybes, prisiminė, kaip buvo renkama kūrinių medžiaga, tariamasi su žmonėmis, buvusiais „karščiausiuose taškuose“, dėl interviu. Autorius nesididžiuodamas prisipažino, kad renkant medžiagą teko gerokai paplušėti: kaip saugodamas fotoaparatus fikso įvykius, kaip kalbino daugybę žmonių – Vilniaus gynybos Generalinio štabo, televizijos darbuotojus, milicijos, kari-

nių struktūrų pareigūnus, politikus, nukentėjusiuosius prie TV bokšto...

VDU dėstytojas dr. Kęstutis Bartkevičius, kalbėjęs apie knygą, akcentavo jos istorinę vertę ir įvardijo studiją, kuri gali būti naudinga istorikams.

Po Tito Masiulio motinos Vitalijos Krivickienės kalbos vyko diskusija, ar tokio pobūdžio knygos skatina visuomenę geriau pažinti savąją istoriją.

Baigiantis renginiui, knygos autorius mielai sutiko nusifotografuoti su Alsėdžių mokyklos jaunimu, kuriam neeilinė pilietiškumo pamoka leido prisiliesti prie jų tėvų išgyventos dainuojančios revoliucijos.

Alsėdžių vidurinės mokyklos jaunųjų šaulių kuopos vadui, gynybinio – pilietinio ugdymo instruktoriui Julijui Svirušui ir mokyklos bibliotekai buvo padovanotos knygos su autoriaus autografu. Mūsų mokyklos dešimtokei Greta Bružaitė teko garbė viešai perskaityti šioje knygoje išspausdintą Justino Marcinkevičiaus eilėraštį „1991 Sausio 13 – oji“.

Regimantas Kavaliauskas,
Plungės r. Alsėdžių vidurinės mokyklos

Girdvainis Juozas DAINUOJANTI REVOLIUCIJA VILNIAUS BARIKADOSE.– Vilnius: Knygų kelias, 2011.

Gausiai iliustruotoje trijų su puse šimto puslapių knygoje autorius publikuoja niekur neskelbtus 192 žmonių – Parlamento ir Vilniaus televizijos bokšto gynėjų, radijo bei televizijos darbuotojų, Vilniaus gynybos Generalinio štabo, milicijos pareigūnų, politikų ir kt. – liudijimus apie sovietų smogikų puolimą prieš taikius Lietuvos žmones Vilniuje 1991 metų sausį, apie to meto žmonių išgyvenimus, nuotaikas, viltis. Ši knyga – puikus informacijos šaltinis bei svarbių įvykių kronika kiekvienam, kuris nori prisiminti to meto dvasią arba siekia sužinoti apie to meto įvykius iš pirmųjų lūpų.

3000 egz. tiražu išleista knyga byloja ne tik apie Sausio 13-osios įvykius, joje nušviečiamas netrumpas periodas nuo 1988-ųjų, Atgimimo sąjūdžio kūrimosi, iki 1993-ųjų – sovietinės armijos išvedimo iš Lietuvos akimirkos.

PADĖKOS LAISVĖS KŪRĖJAMS DIENA KAUNE

Tokią gražią šventę Karininkų ramovėje surengė Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė. Į bene gražiausią Kauno salę pasidžiaugti laisve bei padėkoti kovojusiems už ją buvo pakviesti bei pagerbti pokario rezistencinio pasipriešinimo dalyviai, politiniai kaliniai, tremtiniai, Šaulių sąjungos nariai, pedagogai. Į prasmingas iškilmes atvyko kelios dešimtys svečių, tarp kurių buvo: Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos valdybos narė, tremtinė I.G. Digrienė, paskutiniojo tarpukario Lietuvos užsienio reikalų ministro J.Urbšio duktė, tremtinė M.Urbšytė, Didžiosios kovos apygardos partizanų vado A.Morkūno-Plienio duktė, tremtinė E.Morkūnaitė-Čaplikienė, Priskėlimo apygardos štabo partizanų ryšininkas, tremtinys A.K. Bersėnas, Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio Kauno skyriaus pirmininkas, partizanas, tremtinys V.Balsys, šaulys, tremtinys, Seimo narys prof. A.Dumčius ir kiti.

Tylos minute pagerbus žuvusiuosius už Lietuvos laisvę bei mirusius šaulius, sveikinimo ir padėkos žodį tarė rinktinės vadas ats. vyr. lttn. Minvydas Mikalauskas, pabrėžęs, kad Kovo 11-osios laimėjimai įkvėpė surengti Padėkos dieną žmonėms, kurie įvairiais būdais kovojo už laisvę, patyrė skaudžias okupacijos pasekmes. Vėliau prisiminimais dalijosi tremtinė M. Urbšytė, partizanų ryšininkas, tremtinys A. K. Barsėnas ir kiti. Šventės dalyviams koncertavo Vytauto Didžiojo universiteto Muzikos akademijos studentai, dainavo Ariogalos gimnazijos moksleivių grupė.

Kauno šaulių rinktinės vadas pareiškė, kad Padėkos diena taps tradicine: kasmet bus prisiminami ir pagerbiami partizanai, politiniai kaliniai, tremtiniai, šauliai bei kiti Lietuvai nusipelnę žmonės.

Stasys Ignatavičius,

Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šaulys

SAJŪNAI – KORPORACIJŲ KONVENTE

Balandžio 14 dieną Lietuvos studentų korporacijų atstovai rinkosi į buvusią Lietuvos laikinąją sostinę Kauną, kur vyko Trečiasis Lietuvos korporacijų konventas (*lot. conventus — susirinkimas, sueiga – red. past.*). Šventė prasidėjo šv. Mišiomis Kauno šv. Arkangelo Mykolo bažnyčioje. Kapelionas, šaulys Tomas Karklys visus pasveikino uždegančia kalba ir palinkėjo, kad kartu su pavasario saule mūsų visų širdis pasiektų gėris ir noras juo dalytis su kitais. Tada korporantų eiseną patraukė Laisvės alėja iki senamiesčio: plazdėjo Lietuvos tautinė vėliava, Kauno Juozo Gruodžio konservatorijos orkestras korporacijoms ir visiems kauniečiams trimitavo šventinę nuotaiką, žengė korporacijos, nešančios savas vėliavas. Istorinėje Lietuvos prezidentūroje vyko oficialus konvento atidarymas. Korporacijų pirmininkai susirinkusiems linkėjo prasmingo darbo indėlio, kurio dėka suklestėtų Lietuvos korporacijos, savo veikla prisidedančios prie mūsų Valstybės gėrio.

Po pietų prasidėjo darbas keturio-

Smagu, kad mūsų gretos auga

„Saja“ archyvo nuotr.

se grupėse. Keliami klausimai buvo: lietuviškoji korporantiškumo tradicija; primityviausia Lietuvos studentų korporacijų bendradarbiavimo forma; studentų korporacijų populiarinimas Lietuvoje ir korporanto vaidmuo visuomenėje.

Po karštų ir išplėtotų diskusijų, korporacijos pasirašė bendradarbiavimo deklaraciją, kurioje išdėstyti priimti sprendimai ir pasižadėjo, kiek jėgos leis, dirbti juos įgyvendinant.

Konvente aktyviai dalyvavo ir korporacijų *juniorai*. Jie Kaune turėjo orientacines varžybas, kurių metu ne tik susipažino vieni su kitais, bet ir pagerino žinias apie Lietuvos bei korporacijų istoriją.

„Saja“ konvente dalyvavo pirmą kartą, nes tai pirmasis konventas po mūsų korporacijos atsikūrimo. Jai atstovavo sen! T. Šyvokas, sen! A. Sinevičius, sen! N. Černiauskas bei nariai: J. Mickevičiūtė, R. Bartkūnas, S. Bietkytė, E. Šapolaitė, D. Kazėnas ir kandidatės: A. Čimbaraitė, G. Bražėnaitė, R. Juškaitė, R. Krikščiūnaitė, D. Matelytė. Iš viso konventas susilaukė 122 dalyvių iš visos Lietuvos, o kai kurie korporantai į šį renginį atskrido ir iš kitų Europos šalių.

Sigita Bietkytė,

Lietuvos šaulių studentų korporacijos „Saja“ Kauno skyriaus seniūnė

MANO IR TAVO TEISĖS. O PAREIGOS?

Turiu teisę!

Vienos gimnazijos viena klasė, o gal tik grupelė mokinių, po pamokos už uždarytų durų bumbėjusi, vėliau prabilusi garsiau, nusprendė viešai pareikšti, kad lituanistė netinkamai moko. Kreipėsi į mokyklos direktorių, mokiniai pedagogę pakeitė kita. Senas, net pabodęs, nieko nestebinantis įvykis. Aktyviesiems vaikams padėjo tėvai, žinoma, susirūpinę būsimuoju valstybiniu egzaminu ir savųjų atžalėlių žiniomis. Ne tokie aktyvūs mokiniai kaip įprasta nuplaukė pasroviui: nei už, nei prieš. „Nuverstosios“ mokytojos kliautis buvo prasti mokinių vertinimai bei blogai perteikiamos žinios. Visai gali būti, kad prastas pamokos išdėstymas turi įtakos pažymiai. Bet jam įtakos dar daugiau turi žinių trokštančiojo dedamos pastangos, aukojamas laikas, pagaliau, gebėjimai. Ko gero, lengvai nuspėjama, kad palaikau mokytojos pusę, bet visai ne todėl, kad mano dukrai ji visai „tiko“. Tokia nuostata susiklostė gerokai vėliau. Sutrikau, kai vienos mokinės tėvelis po kiek laiko manęs pasiteiravo: „Kaip jūsų dukra vertina dabartinę mokytoją, ar ji bent kiek geresnė?“ Pokyčių iniciatorės, itin aktyvios mergaitės, gebančios, o ateityje, spėju, dar tobuliau gebėsiančios pasiekti savo tikslą, pozicija buvo vienareikšmė: „Mes turime teisę reikalauti, kad mus gerai išmokytų“. Tiesa, po permainingų mokinės pažymiai nė kiek nepakito, tad stropuolė vėl ėmė svarstyti apie pedagogės kvalifikaciją.

Neturiu išankstinės nuostatos, kad teisūs yra tik suaugusieji. Visai neseniai lioviausai sapnavusi baisiąsias chemijos pamokas, vykusias dešimtoje klasėje, kai visi alei vieno privalėjome spręsti vadinamuosius olimpiadinius uždavinius, jei norėjome gauti daugiau nei patenkinamai. Tuomet sovietinėje mokykloje neturėjome teisės – fak-

tą tik konstatuoju, nieko daugiau – ieškoti ar reikšti savo teises. Savo nuoskaudą, po daugelio metų virtusią juoką keliančiu prisiminimu, išsaciau buvusiam chemikui ir baisiai jį nuliūdinau. Pasirodo, jis tokiu savotišku būdu siekė nugalėti visų mūsų, mokinių, prigimtinį tingulį ir pažadinti platesnių, gilesnių žinių siekį. Mokytojas, pasirodo, turėjo ne tik teisę mokyti, bet jautė pareigą išmokyti.

Žinoma, reikia gerokos distancijos, kad skaudinę dalykai virstų juokingais ar bent neutraliais.

Šiandien vos prakutęs pyplis, rodos, tik ką išmokęs tarti „labai sunkią“ „r“ tvirtai pareiškia: „Neturiu teisės!“. Sutinku: daužyti, pliekti ar kitaip fiziškai skriausti vaiką nevalia niekam, nors tėviško ar motiniško krepštelėjimo irgi kategoriškai nesmerkiu. Tačiau, turiu prisipažinti, kad suaugusiojo „teisėtas“ ar „neteisėtas“ pliaukštelėjimas savai atžalai, kad ir toks kaip pamojavimas laikraščiu prasikaltusiam šuneliui, yra augesniojo dvasinio silpnumo išraiška.

Apie savo teises šiandien, beje, itin garsiai pareiškia ne vien pypliai, o visi, kas netingi, turi laiko, nori reikštis ir jaučiasi suvaržyti: pradedant kaliniais, baigiant tautinėmis ir kitokiomis mažumomis. Nežinau, gal tik man taip atrodo, bet žodis *teisė* šiuo metu girdimas gerokai dažniau nei žodis pareiga.

Teisė gimti ir laisvė būti nepatenkintu

Savo Konstituciją, kas daugiau, kas mažiau, žinome visi. Visiems žinoma, kad Lietuvos Respublikos Konstitucija mums, visiems savo šalies piliečiams, suteikia nemenką skaičių pilietinių, asmens, socialinių, ekonominių ir kitokių teisių: teisę į gyvybę, laisvę, asmens ir būsto neliečiamybę, minties ir sąžinės, spaudos bei tikėjimo, kilnoji-

mosi ir gyvenamosios vietos pasirinkimo laisvę, politines teises ir laisves bei teisę dalyvauti valdant valstybę. Tik tai ne viskas: turime susirinkimų ir manifestacijų teisę, teises į mokslą, saviraišką, darbą ir streikus, akademinę bei kūrybos ir naudojimosi kultūros vertybėmis laisvę, dar priedo privatinės nuosavybės teisę, o taip pat teisę ginti savo šalį ir priešintis priespaudai ir prievartai.

Laisvėje gimusiesiems tokios teisės yra savaime suprantamas, kasdienis dalykas. Labiau trikdo, manau, pasakojimai ar tekstai apie išgyvenimus sibiruose, bunkeriuose, žeminėse, kalėjimuose, pagaliau laisvėje, bet nuolatinėje įtampoje ir baimėje – ne tik dėl savęs, bet ir artimųjų. Todėl, kai pavargęs nuo metų slegiamos fizinių ar dvasinių skaudulių naštos, liūdesio ar beviltiškumo dėl patiriamos neteisybės pilietis, rodos, visai mielas ir savas, prabyla, kad prieš dvidešimt dvejus metus buvo žymiai geriau, t.y. lengviau, paprasčiau gyventi, niekadose nesiginčiju, nes nuoširdžiausiai sutinku su tokiu jo teiginiu. Žinoma, paprasčiau, nors „pririštajam“ tarsi troleibusui ar tramvajui ant bėgių – šiukštu tik jais: pirmyn, atgal. Ir, žinoma, ryškiai lengviau, nes tada buvai, buvote, buvau ir buvome dvidešimt dvejais metais jaunesni. Kai kartą tokią „gilią išmintį“ išsakiau vienai itin piktai „ant visų šiandienų ponų ir visos jūsų laisvės“ garbaus amžiaus moteriškei, tosios net veidas nuo raukšlių išsilygino: „Gal tikrai? Net nepagalvojau apie tai...“

Pareiga – teisingai gyventi

Pareiga – tai įstatymuose nustatyti įpareigojimai žmogui atlikti arba nevykdyti tam tikrų veiksmų.

Jeigu laisvės bei teisės yra gaunamos, t.y. suteikiamos kaip dovana, tai pareigos – net patsai žodis skamba gerokai sunkiau, netgi griežtai – jau vienokių ar kitokių pastangų reikalaujantis veikimas. Gal dėl to rečiau girdimi reikalavimai ar šūkiai: „Tai mano pareiga!“ Ar girdėjote kokį nors tautietį reikalaujant netrukdyti atlikti pilietinę pareigą, pavyzdžiui, sumokėti mokesčius? Abejoju. Žinoma, dažnu atveju yra smagiau gauti (kalbu ne vien apie materialius dalykus). Tačiau LR Konstitucijos 28 straipsnyje yra suformuluotas itin svarbus konstitucinis žmogaus teisių principas, skelbiantis, kad „Įgyvendindamas savo teises ir naudodamasis savo laisvėmis, žmogus privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos ir įstatymų, nevaržyti kitų žmonių teisių ir laisvių.“ Taigi išsakoma viena pagrindinių pareigų, privalomų naudojantis teisėmis ir laisvėmis.

Tačiau daugelį pareigų, kurias mums „užkrauna“ svarbiausias valstybės įstatymas, vykdomė daugiau ne todėl, kad „liepia“ Konstitucija, o kad taip įrašyta kažkuriame vidiniame mūsų „dokumente“: tėvų pareigą auklėti savo vaikus dorais žmonėmis ir iki pilnametystės juos išlaikyti, vaikų pareigą gerbti tėvus, globoti juos senatvėje, mokytis, mokėti mokesčius, pareigą ginti Lietuvą nuo užsienio ginkluoto užpuolimo.

Šaulio pareigos

Kai uždaviau šį klausimą šauliams, nesitikėjau kai kurių reakcijos: ne vienas paklaustųjų sutriko ir ėmė intensyviai raustis galvoje: gal kokiam kampelyje užsimetė šaulio

pareigų bylūtė? Nesinorėjo dar labiau trikdyti žmonių ir garsiai stebėtis: „Nejaugi apie tai niekadose nesusimąstėte, nepasidomėjote?“ Galima svarstyti, kodėl jaunieji ar vyresni broliai bei sesės šauliai suklupo ties „šaulio pareigų“ testuku, bet greičiausiai, spėju, ne dėl to, kad buvo netikėtai užklupti, o kad net nevertė LŠS Statuto. Tikėdamiesi, kad šaulių žurnalą lengviau „studijuoti“ nei Statutą sufleurojame:

Bendrosios šaulio pareigos yra šios:

! dalyvauti LŠS organizuojamuose mokymuose, pratybose ir kituose LŠS veiklos renginiuose, rengtis ginkluotai krašto gynybai ir pilietiniam pasipriešinimui;

! žinoti savo pareigas, būti susipažinusi su Lietuvos šaulių sąjungos įstatymu, LŠS statutu, Šaulių etikos kodeksu ir kitais LŠS vidaus tvarką, drausmę ir veiklą reglamentuojančiais teisės aktais;

! elgtis tik taip, kad savo veika nežemintų šaulio vardo ir nediskredituotų LŠS;

! dėvėti tvarkingą LŠS nario uniformą, kaip reikalauja LŠS vado patvirtintos uniformos dėvėjimo taisyklės;

! tinkamai naudoti ir saugoti jam patikėtą turtą;

! vykdyti vadų įsakymus, gerbti vyresnius šaulius ir paisyti jų nuomonės;

! mokėti nario mokesčių.

Nieko neįgyvendinamo ar sunkiai suprantamo. Kad būtų pusiausvyra, išvardijame ir Statute įrašytas teises.

Šauliai turi šias teises:

! atstovauti savo padaliniui LŠS ir jos padalinių valdymo institucijose;

! būti išrinkti į LŠS ir jos padalinių kolegialias institucijas;

! teikti vadams pasiūlymus dėl LŠS ir jos padalinių veiklos, valdymo, struktūros;

! dėvėti šaulio uniformą ir skiriamuosius ženklus, nešioti šaulio ženklą;

! šio Statuto nustatyta tvarka teikti skundus vadams ir garbės teismams.

Ką apie šiandienines savo, šaulio ir šaulės, pareigas galvoja organizacijos nariai, kuriems LŠS Statutas – kasdienis dokumentas, padedantis veikti, manau, bus įdomu sužinoti daugeliui.

Šaulių sąjungos vadas ats. plk. Antanas Plieskis:

Šaulių ideologas Vladas Putvinas-Pūtvis savo laiškuose yra kalbėjęs apie tris pagrindines šaulio priedermes: pareigą šeimai, pareigą Tėvynei ir pareigą Šaulių sąjungai.

Jeigu šiandieniniame globalizuotame pasaulyje nusiritam iki tokių marazmų, kad pradedame svarstyti, kas yra šeima, tai aiškiai parodo mūsų lygį – kiek toli nuėjome. Jei žmogų pradėsime auginti kaip klonuotąją avį, apie ką galime kalbėti?! Būtent iš to išplaukia svarbiausieji gyvenimo dalykai: pagarba savai šeimai, savajam kraštui, jo praeičiai, istorijai ir t.t. Jeigu nežinome savo šaknų, tampame mankurtais.

Vytautas Žymancius, LŠS vado pavaduotojas-jaunųjų šaulių vadas:

Į klausimą apie šaulišką pareigą atsakyti pirmiausia norėčiau kaip jaunųjų šaulių vadas ir konstatuoti šiandien itin ryškų suaugusiųjų pareigos jaunimui deficitą. Pradedant mokymo institucijose, visoje viešojoje erdvėje, baigiant mūsų organizacijoje. Tai itin didelė ir skaudi problema – šauliško pavyzdžio jaunajam šauliui trūkumas. Turime nemažą garbių šaulių, kurie atkūrė organizaciją, daug jėgų dėjo ją augindami, puoselėdami, jiems atiduodame pagarbą, lenkiame galvas. Bet turime ir tokių, kuriems trūksta ir žinių apie organizaciją, ir noro jų siekti. Turime, ką čia slėpti, ir tokių, kurie šauliais tapo tik dėl vienokių ar kitokių išskaičiavimų. Jeigu į pasitarimą susirenka rinktinių vadai ir pradeda kalbėti tarsi „spaudai“, t.y. stengdamiesi kuo gražiau pasirodyti, o pristatydami vieną svarbiausių savo veiklų – darbą su jaunimu – tegali „pasigirti“ surengtu kelių šimtų metrų „žygiu“, kokį kiekvieną dieną atlieka vos ne kiekvienas mokinys – nuo namų iki mokyklos ir atgal – tai apie kokias pareigas galime kalbėti?! Pradėjau itin kritiniais žodžiais, bet, manau, negeroves reikia pirmiausia patiems įvardyti. O tada keistis.

Grįždamas prie klausimo ir tiesaus atsakymo į jį, galiu prisipažinti, kad šiuo metu mano pagrindinė šauliška pareiga – visomis jėgomis siekti, kad jaunimas nuo pat mokyklos suolo būtų auginamas doru piliečiu, sąžiningu, aktyviu savo krašto patriotu. O tada, net jei ir iškeliaus į kokius nors užsienius, kuprinėje ar širdyje išsiveš savąją vėliavą, meilės savam kraštui simbolį, ir, esu įsitikinęs, tikrai sugrįš atgal.

Visi žinome, kad karys yra valstybės gynėjas, o šaulys, kaip sakė Vladas Putvinskis-Pūtvis, – tautos karys. Apie tai ir reikia kalbėti su jaunaisiais šauliais, primenant, kokias aukas šauliai sudėjo savo Tėvynei, atlikdami pareigą jai ir visai tautai.

Kęstutis Kostas Vaitonis, Panevėžio apskrities šaulių rinktinės šaulys, Centro valdybos narys

Kuo daugiau teisių ir kuo mažiau įsipareigojimų (pareigų), kuo daugiau gauti, o duoti – nebūtinai, žodžiu, visuotinis godulys? Deja, tokios tendencijos, gal ir ne itin plačiai, bet yra nesve-

timos mūsų organizacijos nariams. Matyt, to mokomasi iš aukščiausiose mūsų valstybės institucijose dirbančių asmenų. Susidaro išpuodis, kad tokios sąvokos kaip patriotizmas, Tėvynės meilė, būtinybė ją ginti nueina užmarštin. Lieka tik materialinė gerovė. Nenoriu atrodyti moralizuotoju, bet tema, kurią palietė „Trimito“ redakcija, manau, šiandien aktuali ir Šaulių sąjungai. Juk jos nariais tampa tos pačios materialėjančios visuomenės žmonės.

Pirmiausia reikėtų prisiminti, koku būdu ir kodėl susikūrė tokia unikali organizacija kaip Šaulių sąjunga.

Būtent susikūrė, o ne kažkokia valdžios institucija įkūrė! Įkurta ne nurodymu iš „centro“, o sukurta „iš apačios“ patriotiškai nusiteikusių Lietuvos piliečių iniciatyva. Sąjungos atkūrimas, vaduojantis iš sovietinės okupacijos, taip pat vyko „iš apačios“, taip pat patriotiškai nusiteikusių žmonių. Ir niekas tada nereikalavo privilegijų, atlyginimo. Beje, ir Sąjungos Statute, kur kalbama apie teises, nerašoma apie šaulių teisę į kokį nors atlygį ar privilegijas. O teisės, pvz., nešioti uniformą, šaulių ženklą – tik pabrėžia priklausomybę organizacijai, padeda vykdyti šauliškas pareigas.

Manau, kad tokia organizacija kaip Šaulių sąjunga, į kurią šiandien ateina daug jaunų žmonių, gali ir privalo ugdyti dorus, sąžiningus, tautiškai bei patriotiškai nusiteikusių piliečius, tikrus Lietuvos patriotus. Nuo pat Sąjungos įsikūrimo ir vėliau būti šauliu reikė ne tik priklausymą organizacijai, bet ir tam tikrą gyvenimo būdą. Turbūt ir šiandien yra aktualu tai prisiminti. Tada ir apie šaulišką pareigą kalbėti, manau, gal būtų paprasčiau. Gana dažnai išgirsti klausimą, kas yra šauliškumas ir tikrasis šaulys? Manau, kad atsakymas, pasikartosiu, glūdi Sąjungos įkūrimo pradžioje: organizacija paremta pareigos, ne teisių ar privilegijų pagrindu. Tai, mano manymu, ir yra visa šauliškumo esmė. Tautiškumas, patriotinis nusiteikimas, pilietiškumas, pareigos dirbti Tėvynės labui, pareigos ginti Tėvynę suvokimas leidžia suprasti, kas yra pareiga ir kas yra teisės. Be to, ir LŠS įstatyme, kur apibrėžti Sąjungos tikslai, pakankamai aiškiai viskas yra išdėstyta. Todėl norėčiau pabrėžti, kad vienas iš pagrindinių Sąjungos uždavinių yra auklėti jaunąją kartą pirmiausia pareigos jausmo suvokimo dvasia. Tada ir apie teises kalbėti bus lengviau. Tada ir visuomenė, kurios nariai ir mes, šauliai, esame, mažiau akcentuos teises į sotesnį gyvenimą, o garsiau prabils apie pareigas Lietuvai.

Rytis Nepas, Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės vado pavaduotojas:

Mano pagrindinis šauliškas tikslas, kurį įgyvendinu ne pirmi metai, išugdyti patriotiškai nusiteikusių, sąžiningą, tolerantišką, gerbiantį tėvus, tautą ir

Tėvynę, turintį siekių, idėjų, dvasinės ir fizinės jėgos jaunimą, pamainą mūsų, senių, kartai. Kiek galiu, siekiu, labai noriu, kad jauni žmonės neliktų „gatvėje“, o taip pat neišsilakstytų po visą pasaulį, bet liktų gyventi čia, Lietuvoje, nes jie yra labai reikalingi savajai Tėvynei.

Manau, kad prisidedu prie tokio tautos auginimo. Ši veikla, beje, jau tapo mano gyvenimo būdu: net naktį neretai planuoju ir dėlioju šauliškų veikimų „dėliones“. Juokaudamas sakau, kad būtų gerai, jei galėčiau klonuotis: tada suspėčiau įgyvendinti viską, ką susiplanavau. Ne dėl „varnelės“ – jaučiu didelę atsakomybę prieš vaikus, kurie manimi tiki ir pasitiki.

**Jolita Mickevičiūtė,
Šaulių studentų korporacijos
„Saja“ narė:**

Mano nuomone, kalbant apie šaulio pareigas, reikėtų vadovautis Lietuvos šaulių sąjungos ideologo Vlado Putvio-Putvinskio išsakytomis vertybėmis. Tik į jas žiūrėti kaip į pareigas.

Manau, svarbiausia šaulio pareiga – būti aktyviu piliečiu ir prisidėti prie savo valstybės ir visuomenės gerovės. Visų pirma šaulys sąžiningai turi atlikti visas pilietines pareigas, puoselėti ir saugoti savo krašto istoriją, skleisti patriotiškumą ir tautiškumą visuomenėje. Antra: šaulio, kaip tautos kario, pareiga yra ginti Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvių žemę bei saugoti valstybės turtą. Taip pat labai svarbiomis šaulio pareigomis laikau pagarbą valstybei, jos vėliavai, himnui, taip pat uniformai ir vadams. Be visa to, šaulys privalo būti drausmingas ir mandagus. Ne ką mažiau svarbi pareiga yra šviestis, tobulėti ir šviesti kitus.

Šaulio pareigų sąrašas tikrai nėra didelis ir reikalaujantis didelių pastangų jas įvykdyti. Mano manymu, kiekvienas pilietis turėtų jas atlikti.

**Margarita Mėlinytė,
Kauno Garbės sargybos kuopos
jaunoji šaulė:**

Gerbti ir mylėti savo Tėvynę bei žmones, dirbti savo šalies labui, nedaryti gėdos savam kraštui, stengtis jį garsinti gražiais ir gerais darbais.

**Brigita Vinikaitytė,
Alytaus apskr. karininko
A. Juozapavičiaus šaulių rinktinės
jaunoji šaulė:**

Kas man yra šauliška pareiga? Tai visų pirma aktyviai dalyvauti Lietuvos šaulių sąjungos veikloje, saugoti savo kraštą, tautą, puoselėti gimtąją kalbą bei savo tautos istoriją. Kiekvieno iš mūsų pareiga prasideda nuo pačių mažiausių dalykų – pasodintas ąžuolas, sugiedotas valstybės himnas, iškelta vėliava... Pati, kiek išmanydama, stengiuosi atlikti pavestą pareigą. Ir tai ne tik dalyvavimas valstybinių švenčių minėjimuose bei kariniuose mokymuose, tai pirmiausia savęs bei kitų šaulių ugdymas tikrais Lietuvos piliečiais. Nuo pirmosios dienos, kuomet tapau Šaulių sąjungos nare, supratau, kad čia galėsiu realizuoti save ir savo idėjas. Patriotizmas, pilietiškumas, sąžiningumas, pareigingumas – tai šauliška pareiga. Manau, šauliai turėtų suprasti, kad dėvima uniforma ir beretė ant galvos, tai dar ne viskas. Svarbiausia, kad patys šauliai suprastų, kas tas šauliškumas ir kokia yra mūsų visų pareiga. Tai tarsi sugebėjimas ne tik taikliai šaudyti, bet ir puoselėti tikrąsias vertybes – laisvę, kurią tik per skausmus ir netektis atgavome, garbę, kuri praran-

dama tik vieną kartą, ir, žinoma, meilę Tėvynei. Viskas prasideda tik nuo tavęs paties. Dažnam iš mūsų trūksta pasitikėjimo savimi, gal net bijome padaryti klaidų ar ne taip pasakyti žodį. Nebijokime! Skleiskime savo idėjas, mokykimės, dirbkime, nebijodami klysti. Eikime per gyvenimą drąsiai ir iškelta galva, rodydami kitiems pavyzdį, negėstančią energiją. Visų šaulių pareiga – ne tik laikytis Statuto ir dėvėti tvarkingą uniformą, bet kartu su savimi nešti tautos ugnį ir ją skleisti po visą Lietuvą.

Kadangi daugelis pasisakiusiųjų minėjo vieną iš Šaulių sąjungos įkūrėjų ir ideologų Vladą Putvinskį-Pūtvį (1873-1929), parašiusį ir mums palikusį daugybę publicistinio, grožinio, filosofinio pobūdžio kūrinių, visai verta prisiminti jo sudėliotą Šaulio priesaką – dešimt šaulio įsakymų. Dar kitaip – kiekvienam šauliui, jeigu nesi „popierinis“ organizacijos narys, privalomųjų pareigų sąrašą. Kaip ir daugelis V. Putvinskio kūrinių, šie priesakai nėra pasenę ir šiandien:

1. Gink Lietuvos nepriklausomybę ir lietuvišką žemę.
2. Švieskis ir šviesk.
3. Stiprink valią ir kūną.
4. Būk drausmingas ir mandagus.
5. Gerbk ginklą.
6. Būk tiesus ir teisingas.
7. Tesėk žodį.
8. Būk budrus.
9. Saugok valstybės turtą.
10. Brangink šaulio vardą ir lietuvio garbę.

Ar reikėtų dar ką nors pridurti?

Lolita Sipavičienė

V. Kilpio nuotrauka

Prieš keletą metų viešėdamas Marijampolėje ir susitikęs su šio krašto šauliais, išgirdau šaulio nusivylimą. Jis apgailestavo, jog šiandien šauliai per menkai domisi savo organizacijos ideologija: „Trimite“ tokių straipsnių mažai, tad šaulys tąkart nuogastavo, „kad mūsų identitetas silpnas“. Visiškai pritariau ir šiandien pritariu garbaus šaulio nuomonei. Kas mes esame? Kodėl mes tokie? Kuo tikime? Štai klausimai, kurie man vis dažniau kyla, apmąstant savo šaulišką veiklą.

Galbūt atsiras šaulių, kurie į šiuos klausimus gali atsakyti nė nemirktelėję. Aš negaliu, nes kuo daugiau domiuosi šauliškąja ideologija, tuo daugiau klausimų kyla. Kuo tolyn, tuo labiau įsitikinu, jog šiandieninė LŠS veikla yra iškrypusi iš ideologinio kelio. Tokia nuomonė jokių būdu nepaneigia mūsų organizacijos veiklos prasmingumo. Tačiau... Todėl siekiu, kad šauliai diskutuotų apie tai, išsakytų savo mintis. Į iškeltą klausimą: „Kas yra šaulys?“ neatskytų: „Ai, čia ir taip viskas aišku bei suprantama“. Organizacijos ideologija ir identitetas neabejotinai kinta bėgant metams. Šauliai nėra ir negali būti tokie, kokie buvo Lietuvoje tarpukario laikotarpiu. Mes esame kitojie. Mes esame XXI a. šauliai.

Siekdama sukelti diskusijas, Lietuvos šaulių studentų korporacija „Saja“ Vilniuje organizavo paskaitą-diskusiją „Kas yra šauliškumas?“. Tenka apgailestauti, kad didesnio šaulių dėmesio ji nesutraukė. Tai dar kartą patvirtina opią mūsų identiteto problemą. Šiame straipsnyje pasiremsiu paskaitos-diskusijos metu išsakytomis ir užrašytais mintimis. Ačiū Jums, broliai ir sesės šauliai!

Kodėl LŠS yra stipri organizacija?

1919 m. įkurta Šaulių sąjunga greitai sustiprino savo pozicijas Lietuvos visuomenėje ir gavo išskirtinį statusą palygti su kitomis to meto visuomeninėmis organizacijomis. Tai sąlygojo du faktoriai, kurių pirmasis – Lietuvos valstybės siekis įtvirtinti ką tik paskelbtą Nepriklausomybę. Buvo būtina su ginklu rankose apginti savo interesus. Todėl iškilo antrasis faktorius – Sąjungos veiklos specifika. Sukurta organizacija, vykstant kovoms dėl nepriklausomybės, buvo didelė parama tuomet vis dar besikuriančiai Lietuvos kariuomenei. Šiose kovose organizacija padėjo savo auką ant nepriklausomybės aukuro. Tačiau šių dviejų faktorių būtų tikrai mažoka organizacijai, per 90 veiklos metų išsaugojusiai tvirtas visuomenines ir valstybines pozicijas. Svarbu pažymėti, kad Šaulių sąjungos veikla, palyginus su kitų visuomeninių organizacijų veiklomis, net okupacijos metu buvo nutrūkusi labai trumpai. Tai lėmė Šaulių sąjungos narių išeivių aktyvus darbas egzode, kur jau 1954 m. kovo 7 d. buvo atkurta Šaulių sąjunga išeivijoje.

Kaip galime suprasti šauliškumą?

Aiškindamiesi šauliškumo sąvoką, turime suprasti svarbų dalyką. Niekas negali pretenduoti į vieną vienintelę tiesą, vienintelį apibrėžimą. Tokio tikslo neturiu ir aš. Kaip minėjau, noriu išjudinti Jūsų minčių srautus. Klausimas „Kas yra šauliškumas?“ iššaukia net 3 kitus svarbius klausimus: kas yra šaulys, kokia mūsų ideologija ir kokios vertybės?

KAS YRA ŠAULYS?

Kas yra šaulys?

Dažnas sutiktas asmuo, sužinojęs, kad esu šaulys, visuomet klausia: „O tai daug šaudot?“ Manau, kad tokių ir panašių klausimų susilaukia daugelis. Tad, išgirdus tokį klausimą, tenka šypsotis ir linksėti galva. Bet ar iš tiesų šaulys yra tas, kuris daug šaudė? Žinoma, tenka konstatuoti, kad šiandien šaudome daug mažiau, nei tai darė mūsų pirmtakai. Turėtume tam skirti didesnę dėmesį. O gal nereikia metalinių kulku, kad galėtume šaudyti. Juk šiandien ne ginklas lemia, o žmogaus protas. Reikia pavyzdžių? Dovydo ir Galijoto dvikova. Juk Dovydas nukovė Galijotą ne todėl, kad turėjo daug galingų ginklų, o todėl, kad naudojo savo protu. Tad, jei vadovaujamės protu, galime atsakyti: labai daug šaudome. Mūsų ginklas – šauliškumas, kurį užtaisome savo mintimis, skirtomis Tėvynės stiprinimui. Tos kulkos – tai mūsų indėlis tautiniame darbe.

Tarpukario LŠS kiekvienas narys, tapdamas šauliu, prisiimdavo didžiulę garbę ir atsakomybę. Visuomeninę padėtį lėmė šaulio statuso išskirtinumas. Asmuo, priklausęs LŠS, visų pirma buvo vertinamas ne tik kaip stalius, valdininkas ar policininkas, bet kaip šaulys. Jo nusižengimai tarnyboje atsiliepdavo šaulių įvaizdžiui visuomenėje. „Kas čia per šaulys, jei taip elgiasi?“. Šis pasipiktinimas su-

ŠAULIŠKUMAS?

ponuoja tuometinės visuomenės požiūrį į šaulį. Jis dvasiškai stiprus Tėvynės gerovės kūrėjas, o ne jos išnaudotojas ar degeneratas. Be abejo, nereikia ir negalima absoliutinti tarpukarinės LŠS ir sakyti, kad tada buvome JĖGA. Vis-ko buvo. Girti šauliai darydavo nusikaltimus, keldavo savo, kaip šaulio, teises į moteris ar stikliuką. Tai žeidė kitų šaulių garbę ir orumą. Todėl buvo sukurta pakankamai griežta savikontrolės sistema, skatinusi atsikratyti netikusių asmenų. Tam padėdavo ideologinis parengimas. Tuo rūpinosi ne tik LŠS vadovybė – buvo sukurtas Tautinio auklėjimo ir propogandos skyrius, – bet ir kiekvienas šaulys. Šauliai buvo skatinami prisiminti, kad menkiausias bet kurio šaulio nusizengimas meta šėšėlį visai Sąjungai, ir dėl vieno asmens turi kentėti šaulių idėjos garbė.

Tenka konstatuoti, kad šiandien šaulio statusas retai kada yra vertybė, suteikianti išskirtinumo. Dėl to esame kalti patys, kad nesugebėjome visiems paroduti savo moralinio sutelktumo ir dvasios stiprybės, atsispirdami gyvenimo pagundoms. Šiandien mūsų kasdieninių darbų beveik niekas netapatina su šaulyste. Šaulys mokytojas, šaulys stalius, šaulys studentas, šaulys valdininkas, šaulys darbininkas ir t.t. – tokie apibūdinimai buvo populia-

rūs tarpukario Lietuvoje. Toks tapatinimas atsirado, nes šaulio tarnyba trukdavo ne tik tuomet, kai asmuo dėvėjo šaulio kepurę ar uniformą, bet visas 24 val. per parą. Šiandien mūsų užduotys tokios pačios, tačiau mūsų pačių požiūris visiškai skirtingas. Todėl ir praradome savo išskirtinį statusą, suteikiantį ne privilegijų, bet garbės orumą. Beje, prieš privilegijas pasisakė Vladas Putvinskis – Pūtvis, teigęs, kad „privilegijos pritraukia šlamštą, o be jų atrenkamas teigiamas elementas“.

Šauliškas patarimas, duotas tarpukariu, yra aktualus ir šiandien: „Visuose savo darbuose ir viešuose pasirodymuose būti mandagiais ir rūpestingais, nes tik gražius ir naudingus darbus bedirbant mes didinsime ir stiprinsime savo jėgas“. Tad kas yra šaulys, turime atsakyti kiekvienas iš mūsų savo kasdienine veikla. Nesvarbu, ar tu moksleivis, studentas, mokytojas, apsaugos darbuotojas, gydytojas ar senelis. Tavo darbas yra LŠS veikla.

Ideologiniai aspektai

Šaulių sąjungos ideologijos kūrėjai yra du: vidiniai ir išoriniai. Organizaciją kūrė vieni žymiausių to meto visuomenės veikėjų, kurie jai priklausė ir vėliau pritraukė į LŠS savo rato žmones. Organizacija buvo stipri savo įvairumu. Intelingentai (prof. T. Ivanauskas, L. Vailionis...), politikai (R. Skipitis, A. Smetona...), dailininkai (A. Žmuidzinavičius), dainininkai (M. Petrauskas...), teatralai (Unė Babickaitė) veikė kartu su paprastais darbininkais ir valstiečiais. Žymių veikėjų pavardės tektų vardinti ilgai. O dabar? Kiek mes turime šaulių, išsiskiriančių aukšta kūrybine, moksline veikla? Užtenka rankos pirštų... Viskas kitaip, todėl ir reikšmė ne ta. Vidiniai kūrėjai buvo ne tik Vl. Putvinskis – Pūtvis, M. Šalčius, ir Trimitas. Svarbiausias vidinis ideologijos kūrėjas buvo eilinis šaulys, jautęs atsakomybę už savo organizaciją.

Vienas iš svarbiausių ir pamatinių Sąjungos veiklos faktorių yra šios organizacijos ideologija, kurios kūrėjai buvo ne tik patys Šaulių sąjungos kūrėjai ir nariai, bet žmonės, buvę šalia jos, – lietuvių tauta, kurios interesus ir valią stengėsi vykdyti visa organizacija. Tauta – šiandien jau beveik užmirštas žodis. Šiandien, kai sveikiname švenčių progą, linkime laimės, pinigų, sveikatos. O juk dar ne taip seniai, be visų šių dalykų, linkėjo Tėvynės meilės, tautinio sutelktumo ir vienybės. Tautą pakeitė visuomenė, o tautiškumą propaguojantieji yra tapatinami su neonaciais, taip tik parodant menką stebėtojų išprusimą. Šaulių veikla – puiki terpė skatinti ir puoselėti tautiškumą. Ir visiškai nereikia vaikščioti gatvėmis su Lietuvos trispalve ir dainuoti dainas. Ar dar atmeni savo priesaikos žodžius, šauly!? Pagalvok, kam ir ką esi prisiekęs. Tai keldorodė žvaigždė, puoselėjant savo tautą ir valstybę. Ar jauti atsakomybę už savo veiksmus ir darbus? Vienas žymiausių tarpukario šaulių inžinierius A. Graugrokas teigė, kad šauliškumas yra paremtas sąmoningu tautiškumu.

Manau, kad daugelis Šaulių sąjungos narių šiandien yra labai toli nuo V. Putvinskio-Pūtvio, M. Šalčiaus ir kitų skelbtų idėjų. Dažnam jaunajam šauliui narystė LŠS tai tarsi kariuomenė, nuotykių ir išbandymų vieta. O ar taip iš tikro yra? Aš visuomet stengiuosi tokiems šauliams

V. Kilpio nuotraukos

išaiškinti, šio įsivaizdavimo absurdiškumą. Šaulių sąjunga nėra kariuomenė. Tokia nebuvo ir neturi būti. Šauliai yra jungtis tarp kariuomenės ir tautos, jos artimiausia pagalbininkė ir talkininkė. Toks LŠS vaidmuo ateina iš tarpukario. Ideologas V. Putvinskis-Pūtvis, kategoriškai pasisakė prieš kariuomenės ir šaulių sutapatinimą. Jis teigė, kad kariuomenė kilusi iš despotijos, susijusios su prievarta ir jėga, tuo tarpu šaulių pagrindas visia kitoks: savanoriškumas, pareigingumas. Nemaišykime dviejų dalykų: tarnybos kariuomenėje, kur karys išmokomas teisingai ir operatyviai atlikti įsakymus, ir šauliškumo, kuris susijęs su plačiu mąstymu, savanoriškumu ir užduotimis valstybėje.

O kaip savo narystę įsivaizduoja vyrenieji mūsų organizacijos nariai? Didžioji jų dalis savo indėlį jau yra įdėję į mūsų organizaciją. Tačiau kiek mūsų vyresniųjų ir toliau aktyviai puoselėja Tėvynę? Visuomet su didžia pagarba prisimenu, kaip man dirbant LŠS štabe tekdavo šnekučiuotis su LŠS muziejaus direktoriaus V. Zenkumi, kuris niekada nenustojo būti aktyviu šauliu, toks ir šiandien. Arba Anykščių kuopos šaulys V. Pratapas, garsinanantis Šaulių sąjungą su brolių šaulių pagaminta patranka. O išvydęs utenišką V. Juodką, suprantu, kokie yra tikri lietuviai vyrai: stiprūs, galingi, šmaikštūs, linksni ir nepavargtantys dirbti Tėvynei. Trakų šaulys Stanislovas visuomet optimistiškas, nors brolių šaulių savo vietovėje pagalbos ne kažin kiek sulaukia. Ir tokių daugybė visoje Lietuvoje. Bet yra ir kitokių vyresniųjų šaulių. Jie ypač aktyvūs Šaulių sąskrydžiuose, į kuriuos atvyksta su skambančiais ryšuliais ir, pamiršę V. Putvinskio-Pūtvio priesakus, blaivybę palieka kitiems. Patys imasi veiklos, tuštindami skambančius ryšulius. Visgi jie irgi vei-

kia, ypač kai sublizga medaliai. Tokie eilėje visuomet pirmi, o aprašytieji anksčiau tokiais atvejais išlieka orūs šauliai. Jie tarnauja ne dėl medalių, bet Tėvynei. Tokie šauliai yra pavyzdys kiekvienam iš mūsų.

Ką apie šauliškumą sako šauliai?

Mano minėtoje paskaitoje dalyvavę šauliai pabrėžė, kad šauliškumas yra labai įvairiapusis reiškinys. Šauliškumo esmė, kaip vienas tvirtina šauliai, – pavyzdys. Geriausias Šaulių sąjungos atstovas yra šaulys. Prisipažinsiu, kad kartais tenka gėdingai nusleisti akis, matant kai kurių šaulių elegesį: nepažangumas mokykloje, pamokų nelygumas, keiksmažodžiai, atsikalbinėjimai, tvarkos pažeidinėjimai. Tai žeidžia mane kaip šaulį, juk aš toks nesu. Tai žeidžia visą Šaulių sąjungą. Džiugu, kad paskaitoje dalyvavę šauliai puikiai supranta, kad Šaulių sąjunga – tai ne tik karinė veikla. Jie pabrėžia, kad mūsų organizacijoje kiekvienas ras ką veikti. Nenori kariauti – dainuok, nenori dainuoti – šok ir pan. Tai juk unikali organizacija, kiekvienam iš mūsų suteikianti galimybių išreikšti save. O mes klaidingai susikoncentruojame į karybą. Šaulė kariūnė Viktorija Lazauskaitė pabrėžė, kad šauliškumas yra savybė, kurią šaulys „turi jausti širdimi, gyventi, elgtis taip, kad kurtų geresnę Lietuvos ateitį“. Štai raktas į Lietuvos ir mūsų organizacijos suklestėjimą. Supratimas, kad mes esame kūrėjai. Mes atsakingi už tai, kokia bus Lietuva.

Ką manau aš? Straipsnyje išliejęs kritikos dėl mūsų šaulių veiklos ir elgesio, noriu Jums pasiūlyti veiksmų planą. Jokiu būdu nepretenduoju į V. Putvinskio-Pūtvio išsakytus priesakus. Bet norėčiau, kad Jūs, mano broliai ir sesės šauliai, apie apie tai pagalvotumėte.

■ **Orientuokis ne į fizinius, bet mentalinius ginklus!** Niekomet nenustok tobulėti protišcai ir dvasiškai. Nesvarbu, kiek tau metų, tobulink save! Tėvynei reikia, kad tu būtum ne tik fiziškai stiprus. Reikia, kad tu žinotum, kaip sukurti gražesnę Lietuvą! Būk dvasios lyderis.

■ **Būk pavyzdžiu.** Visuomet elkis pavyzdžingai, nesvarbu, ar dėvi uniformą, ar esi be jos. Šaulio tarnyba yra nesibaigianti: 24 valandos per parą, 7 dienos per savaitę. Tu turi būti nuolatinės parengties būsenos. Pagal tavo elegesį visuomenė susidaro išpūdį apie visą LŠS. Tu esi mūsų organizacijos ambasadorius.

■ **Būk vietos bendruomenės kūrėjas.** Viskas prasideda nuo bendruomenės. Būk aktyvus jos dalyvis, prisidėk prie jos gerovės kaip šaulys. Galimybių tam yra, veiklos plotai didžiuliai. Pagalvok, ką galėtum padaryti savo bendruomenės labui. Aktyvi bendruomenė – sėkminga Lietuva.

■ **Būk svarbus visuomenės narys.** Nebūk paniuręs, nežiūrėk į savo ir valstybės gyvenimą pesimistiškai. Tuomet tapsi svarbiu visuomenės nariu. Nenuvertink savo vaidmens. Juk aukščiausioji valdžia Lietuvoje priklauso ne Prezidentui ar Seimui. Ji priklauso tau, tautietii!

■ **Būk valstybingumo saugotojas!** Taikos sąlygomis mes valstybę giname savo aktyviai veikla. Saugodamas mūsų valstybę gali naudoti visus ginklus, svarbu, kad vals-

tybė išliktų. Atiduosiu gyvybę už Tėvynę, kaip tai padarė daugelis mūsų šaulių.

Šauly, visuomet prisimink, kad nesvarbu, koks šaulio ženklas ant tavo krūtinės: senas ar naujas. Tu esi Tėvynės gynėjas ir jos kūrėjas. Tu esi svarbiausias elementas, kurio dėka mūsų Tėvynė taps sėkmės valstybe! Kodėl mums aukotis, dirbti Lietuvai? Šaulė sąjūnė Eglė Baranauskaitė tai aiškina paprastai: „Nes Lietuva pati gražiausia Tėvynė pasaulyje!“. Kokie žodžiai! Vadovaukimės jais. Kurkime savo ideologiją Nepriklausomai Lietuvai!

Jeigu straipsnis sukėlė Jums minčių, galite man pa-

rašyti el. pašto adresu mindaugas.nefas@gmail.com arba siųskite laiškus: S. Žukausko 20A – 29, Vilnius. LT – 08234.

Mindaugas Nefas,
Šaulių studentų korporacijos „Saja“ pirmininkas

Džiaugtumėmės, jei pamąstymus šia tema, pritarimą ar prieštaravimus Mindaugo Nefo pasvarstymams siųstumėte ir redakcijos el.paštu redakcija@sauliusajunga.lt arba paštu: Laisvės al. 34, Kaunas.

„Trimitas“

GALIMA BŪTI TIK VIENOS ŠALIES PATRIOTU

Manome, kad jaunosios šaulės, Utenos Adolfo Šapokos gimnazijos mokinės KAROLINOS VIJEIKYTĖS pamąstymai apie patriotiškumą bei buvimo Šaulių sąjungos nare prasmę, taps itin gera straipsnio apie šauliškumą tąsa.

Kai buvau maža, mama nuolat pasakojo istoriją, kad tikėjosi gimsiant berniuką arba „karo bobą“, nes jos pilvas nuolat kentėjo įnirtingus mažylio smūgius. 1993 metų vasarą gimiau aš, smulki juodapūkė, mergaitė. Vardas rinktas ilgai, bet netikėtai „prilipo“ Karolina. Mama dažnai pajuokaudavo: kada gi pateisinsiu savo vardą? Būdama labai aktyvi ir ryžtinga, stengiausi išbandyti vis naujus dalykus, todėl lankiau daile, šokius, dramą, chorą, sportavau ir stengiausi niekada nenusileisti trims vyresniesiems pusbroliams. Baigusi pagrindinę mokyklą, įstojau į Adolfo Šapokos gimnaziją – tai buvo vienas iš mano siekių tuo metu. Kai buvau antrokė, istorijos mokytojas pasiūlė tapti šaule. Žinojau, kad jie vasaromis rengia puikias stovyklas ir panorau išbandyti save šioje man nepažįstamoje srityje.

Per šešiolika gyvenimo metų taip ir nesusimąščiau, ar myliu Tėvynę, ką padariau jos gerovei, bet tvirtai žinojau, kad Tėvynė – tai ne tik teritorija, bet žmonės, gamta, istorija, sava kalba. Kadangi buvau gimnazijos antrokė, galvoje vis sukosi klausimas, kur stoti. Tuomet širdis linko prie Olandijos universitetų. Buvau įsitikinusi, kad meninkei ten pati geriausia atmosfera talentams atsiskeisti. Tačiau 2010 metais duotas šaulių pasižadėjimas viską apvertė aukštyn kojom.

Visų akivaizdoje ištartas pasižadėjimas patvirtino mūsų, dešimties Adolfo Šapokos gimnazijos mokinių, apsisprendimą gyventi ir veikti Lietuvos labui. Daugelis tada, gal net tiksliai nesupratę, ką reiškia garbingas, patriotškai nusiteikęs šaulys, meilė Tėvynei, šandie širdyje saugo daug prisiminimų, svarstymų. Žodžiais tai išsakyti sunku, mat reikia patirti, kad suprastum, koks jausmas užplūsta, kai stovi vilkėdama uniformą su Lietuvos vėliava rankoje Sausio 13-ąją, Vasario 16-ąją ar bėgi „Gyvybės ir mirties keliu“...

Esame jaunieji šauliai beveik dvejus metus. Per šį laikotarpį išbandėme savo jėgas Vyžuonų, Dieveniškių stovyklose, vasaros, rudens, žiemos žygiuose, sportinėse varžybose ir įvairiuose apmokymuose. Ten sužinojome apie Lietuvos kariuomenės, Šaulių sąjungos istoriją, apie topografiją, ginkluotę, taktiką, nemažai išmokome pirmosios medicinos pagalbos ir daugelį kitų dalykų. Tačiau veikla ne visuomet būna miela. Praeitą rudenį į amžinybę išlydėjome partizaną B. Zabulį, o visai neseniai – 17-metį jaunąjį šaulį Viktorą. Keista, nesmagu buvo stovėti prie karsto žmogaus, kurio visai nepažinojai, tačiau kaip vienas šaulys tada pasakė: „juk mes – šeima: broliai ir seserys...“

Dabar supratu, kad meilė Lietuvai yra dalelė manęs, kuri teikia gyvenimui prasmę ir veda teisingu keliu. Nors nesu organizacijos senbuvė, tačiau turėjau

progų įsitikinti, kad šauliai stiprūs ne tik fiziškai, bet ir savo dvasia. Patriotiškumas, atsakingumas, draugiškumas – tai bruožai žmonių, kurie myli savo tėvynę ir veikia jos labui. Nuo tada, kai tapau šaule, pradėjau vertinti visų senų žmonių, ne tik savo senelių, patirtį. Su malonumu klausausi partizanų, jų rėmėjų kalbų ir suprantu, kokia laiminga esu augdama laisvoje Tėvyneje, laisvai giedodama „Tautinę giesmę“. Ir pati stengiuosi taisyklingai kalbėti, nepamiršti tradicijų, būti garbinga. Tikras patriotas, mano nuomone, nerėkauja apie tai gatvėje, nesmerkia emigrantų, bet gražiais darbais stengiasi patraukti kitus žmones, pakelti jų dvasią dirbti Lietuvos naudai. Nors esu dar tik moksleivė, tačiau tvirtai nusprendžiau nepalikti Lietuvos, nes pabėgti juk yra lengviausia. Liksiu Tėvyneje, nors gal mažiau uždirbsiu, ber širdyje jausiuosi gerai, nepaminsiu savo įsitikinimų, nes manau, kad galima būti tik vienos šalies patriotu!

TAUTOS JĖGA – INTERNETE?

Valdas Kilpys

Moderniosios technologijos ir pilietiškumas – tai dalykai, kurie vis plačiau aptariami dabarties pasaulyje. Po to, kas įvyko Šiaurės Afrikoje ar Vidurio Rytuose, tampa aišku, kad visuotinė interneto ir skaitmeninių technologijų įtaką nepaliaujamai įtakos (tiksliau, jau įtakoja) ir pilietinius vyksmus kiekvienoje valstybėje. Kuo tai „gresia“ Lietuvai? Apie tai – šiame straipsnyje.

Patriotizmas ir tauta

Patriotizmui šiais laikais būtina tauta. Be to niekaip. Net tada, kai „modernieji mąstytojai“ klejoja apie meilę sunkiai nupasakojamoms abstraktybėms – pasaulio pilietis, pasaulis be sienų, gyvenk, kur daugiau moka ir t.t. – tautos būtinumas niekur neprapuola. Priežastis paprasta – reikalingi įsipareigojimai. O įsipareigojimas valstybei ir ją kuriančiai tautai neatsiejami.

Drauge pamąstykite, ką įsipareigoja patriotu save norintis įvardyti žmogus? Pirmiausia būti neabejingu politinės bendruomenės reikalams ir dalyvauti juos sprendžiant. Šia prasme, daugėjant skaitmeninių technologijų, dalyvavimas politikoje visai lengvai gali būti suprantamas ir kaip paprastas aktyvumas specifinėse interneto svetainėse: peticijų pasirašymas, balsavimas vienu ar kitu klausimu, informacijos sekimas ir t.t.

Kita vertus, įpareigojimas „būti aktyviu/pilietišku“ kelia pavojų patriotizmą sutapatinti su pilietiškumu, o tautą su pilietine visuomene. Tačiau šioje vietoje verta blaiviai pamąstyti, ką slepia viena ar kita sąvoka. Tarkime, dabar itin madinga „pilietiškumo“ sąvoka daug kalba apie būtinybę būti aktyviu, dalyvauti sprendimų priėmimuose, tačiau visiškai nieko nesako apie vertybinius dalykus. Šia prasme ir būdami sovietijos gniaužtuose galėjome būti pilietiški, aktyvūs ir kitaip teigiami valstybės piliečiai.

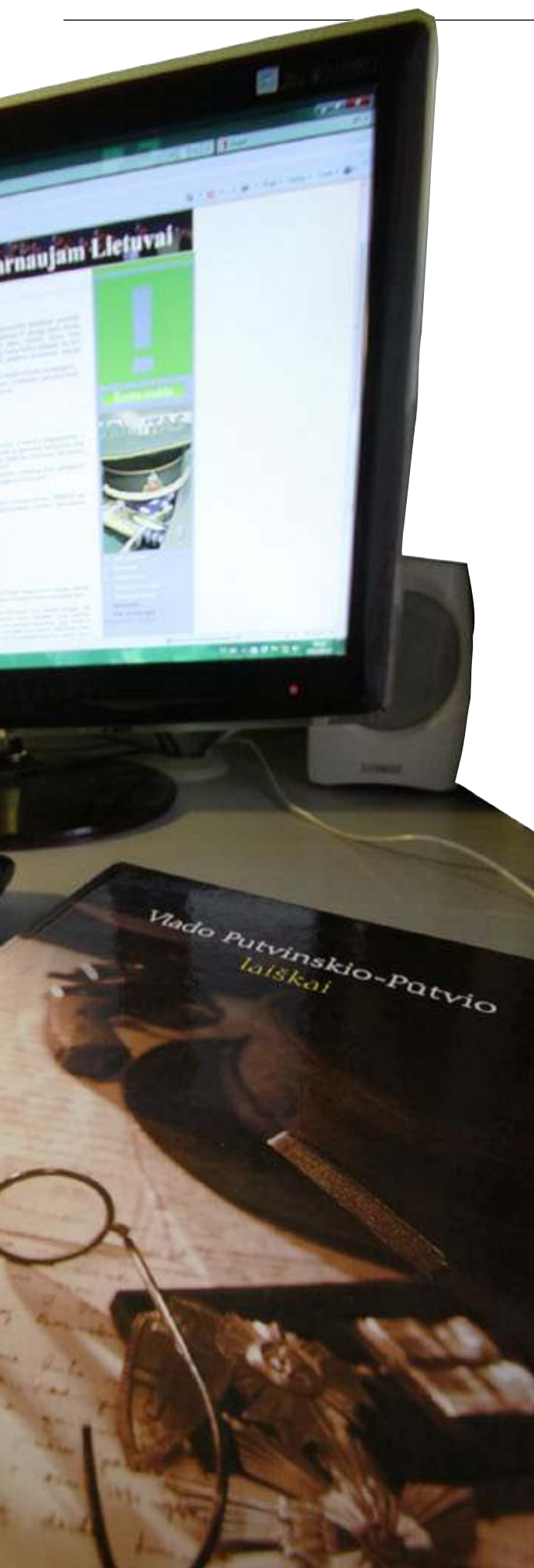
Taigi, savaime suprantama, kad aktyviai domėtis viešaisiais reikalais nėra gana. Būtina sau pačiam atsakyti, kas esu ir su kuo tapatinuosi: ar su bešakniu pasaulio piliečiu, ar su istorine tauta? Pirmuoju atveju pilietiškumas sietinas su egoistine mąstymo kryptimi, antruoju turime bendruomeninio gėrio – atsakomybės vektorį. Ką pasirinksim – kiekvieno reikalas.

Privatumo klausimu

Prakalbus apie privatumą internete, kyla erzelys, nes iki šiol visuomenėje vyrauja aiški perskyra. Vieni šventai tiki, kad viskas klausoma, įrašinėjama ir kontroliuojama, o kiti vis dar gyvena mintimis apie privatumą (arba teisę į jį) virtualybėje. Nepriklausau nei tiems, nei aniems. Manau, kad interneto skvarba gyvenime (ir politikos sferoje) sietina su kitais pavojais. Bandysiu paaiškinti, ką turiu mintyje.

Privatumo apibrėžtis virtualybėje yra kitokio pobūdžio

nei įprastinio, analoginio privatumo. Jei kalbame apie eilinią statistinę interneto vartotoją, tai privatumo erdvė neabejotinai egzistuoja tiek, kiek jis nori ar sugeba jos išsaugoti.

Kita vertus, naudojimasis elektroniniu paštu, socialiniais tinklais ar pokalbių ir tinklaraščių portalais yra savanoriškas įrašas į „didžiąją knygą“, iš kurios jis vėliau bet kada gali būti iškapstytas. Net tada, kai internautas jį ištrina, informacija niekur nedingsta. Šiuo aspektu privatumo kaip ir nėra. Taigi, įprastos privatumo kategorijos kalbant apie internetą redukuojasi ir įgauna savitą prasmę.

Dar vienas privatumo aspektas susijęs su registracija socialiniuose tinkluose. Jei kas nors savanoriškai paskelbia savo namų adresą, sutuoktinius ir vaikus, darbo vietą ir kitą informaciją, tai, matyt, kalbėti apie norą išsaugoti kuo daugiau privatumo kalbėti neverta. Kitu atveju susidurtume su situacija, kai ant krūtinės užsirašęs vardą, pavardę ir asmens kodą nori, kad tave visi vadintų kitu vardu ir nežinotų jau minėtojo kodo.

Bendriausia prasme privatumo erdvės ribas virtualybėje nubrėžia oficialiųjų institucijų tyrėjai profesionalai arba programišiai. Jei tapote jų taikiniu, rekomenduoju permąstyti, ką esate rašęs nuo tos dienos, kai pirmą kartą prisijungėte prie interneto.

Informacijos saugojimas dabar yra gana pigus („didžioji knyga“). Brangus yra jos analizavimas. Todėl tai, kad internetinė veikla (ir telefoniniai pokalbiai) nuolat fiksuojami, dar nereikia, jog kas nors juos analizuoja. To reikia „nuspelnyti“.

Tie, kurie planuoja tapti įtakingais žmonėmis, jau vakar turėjo galvoti, ką kalba ir rašo internete, kokius tinklalapius lanko ir kam skambina. Dabar ši informacija reputacijai gali padaryti didelę žalą.

Dar vienas paradoksas: kai kalbame kaip vartotojai, dažniausiai piktinamės, kad internetas per daug personifikuotas. Tačiau, kai mintis dėsto teisėsaugos institucijų atstovai, tai pirmoji pateikiama priežastis, dėl ko nepagaunami sukčiai, rasistai ir panašaus plauko interneto veikėjai, yra būtent interneto anonimiškumas. Kitaip tariant, vieni skundžiasi, jog yra labai matomi, tiriami ir nebeturi privatumo, kiti sako, kad anonimiškumo yra tiek daug, jog pagauti internetinį niekšą itin sunku.

Abi pusės savaip teisios. Pirmu atveju nevalia pamiršti, kad visa veikla fiksuojama serveriuose (bet nebūtinai analizuojama), o antruoju – susiduriame su pareigūnų noru kuo mažiau dirbti ir/ar naudoti lėšų tyrimams. Tas, kuris burnoja prieš prezidentą, išaiškinamas be didelio vargo, tačiau dar neteko girdėti, kad policija būtų rimtai tyrusi privačia tvarka pateikto prašymo dėl blogybių internete.

Jei atvirai, padidinti privatumo ribas internete nėra labai sunku. Kintamas IP adresas, neautorizuotas prisijungimas prie tinklo, vietinis tinklas – tik laidais, antivirusinė programa ir ugniasienė – ir jūs galite jaustis beveik saugūs. Aišku, teiginys teisingas, jei nesinaudojate telefonu ar koku nešiojamuoju išmaniuoju įtaisu su geolokacijos galimybe.

Tačiau einant šiuo keliu kyla paranojos pavojus...

Būtent dėl to manau, kad mokyklose reikalingas saugaus naudojimosi internetu kursas. Internautų amžius, psichika ir paprasčiausia savigarba yra gerokai svarbiau nei šamokslo te-

orijų kūrimas. Ir tai, be jokios abejonės, itin aktualu kalbant apie tautos problematiką skaitmenybės aspektu.

Internetas – revoliucijų šauklis?

Praėjusių metų pradžioje pasaulį sudrebino vadinamosios „islamo revoliucijos“. Nors kiekviena jų yra unikali, tačiau yra vienas bendras vardiklis, kuris minimas tiek užsienio, tiek mūsų spaudoje. Turiu mintyje šiuolaikines komunikacijos priemones ir jų pagalbą organizuojant protesto demonstracijas. Apie tą patį galima kalbėti ir analizuojant Rusijoje nuvilnijusius protestus prieš perrenkant senąją prezidentą V. Putiną. Žodžiu, visuotinai laikomasi nuomonės, kad šiuolaikinės tinklinės komunikacijos priemonės turėjo didelę įtaką šių bruzdėjimų pobūdžiui.

Teigiama, kad pagrindiniai jų dalyviai – jauni moderniosiomis technologijomis besinaudojantys žmonės, siekiantys nuversti užsisėdėjusius diktatorius ir prezidentus iki gyvos galvos. Internetas čia pateikiamas bemaž kaip lemiamas veiksnys. Kitaip tariant, internetas šiuo atveju tampa realia jėga arba bent įrankiu, kurio pagalba tauta išreiškia savo nuomonę.

Apie tai kiek išsamiau.

Socialinis tinklas Facebook ir mikroblogo sistema Twitter yra pagrindiniai šiame kontekste minimi interneto resursai. Tarkim, Egipte Facebook naudojasi daugiau nei 5 mln. gyventojų. Vienas iš pirmųjų antivyriausybinių egiptiečių Facebook grupės kūrėjų Waelas Ghonimas, nuo kurio, manoma, viskas ir prasidėjo, po grupės sukūrimo buvo įkalintas. Kitaip tariant, jo sukurta grupė buvo veikiau pirmoji žiezirba arba paskutinis lašas, kurio trūko.

Sausio pabaigoje Egipte interneto ryšys buvo nutrauktas, bet Google paleido alternatyvų informacinį tinklą, kuriam pakako ir paprasto telefono (Speak-to-tweet). Su sistemos pagalba buvo galima balsu padaryti įrašą Twitter sistemoje. Duomenų apie tai, kiek buvo pasinaudota šia sistema, nėra, bet faktas, kad atjungus internetą susirinko dar daugiau žmonių, yra įrodytas. Tai tik patvirtina prielaidą, kad šiuolaikinės komunikacijos priemonės traktuotinos labiau įrankio nei „sukėlėjo“ prasme. Žmonės eina į gatves ne dėl to, kad prisijungia prie Facebook grupės ar gauna Twitter kvietimą, bet dėl to, jog valstybėje susiklostė tam tinkama situacija. Komunikacijos priemonės neabejotinai turi psichologinį, vienijantį poveikį, supratimą, kad esi ne vienas, tačiau situacija šalyje turi būti atitinkamai subrendusi.

Mobilumas, geolokacija ir socialumas – tai naujausios vystymosi tendencijos virtualybėje. Keista būtų manyti, jog Egipte gimus mergaitei, vardu Facebook Jamal Ibrahim (tokį vardą dukrai davė jaunas egiptietis, praneša „The Money Times“), kad socialumo didėjimas bus atsietas nuo šiuolaikinių komunikacijos priemonių.

Prisijungimo galimybė prie interneto jau tapatinama su esminėmis žmogaus teisėmis (nesenas Hillary Clinton pareiškimas) todėl kuriama nauja sąmokslų teorija. Jos esmė: Šiaurės Afrikoje vykstantys bruzdėjimai yra visų tų pačių CŽV agentų darbas, o internetas – piktojo prasimanymas. Tikėtina, kad ši teorija vis labiau plis, kaip ir kiti diktatoriškų

režimų bandymai riboti internetą, tačiau dar kartą norisi pabrėžti, kad šiuolaikinės tinklinės komunikacijos priemonės yra ta vieta, kur slypi (arba gali tūnoti) tautos jėga. Lietuva šiuo atveju jokia išimtis. Artėjantys rinkimai į Seimą tai dar kartą įrodys, nes valdžiažmogius kontroliuojantys tinklapiai (kaveikiavaldzia.lt, manovalstybe.lt, faktaikalba.lt ir t.t.) įgauti vis didesnę reikšmę. Jei dar mąstome savo galva, tai minimi internetiniai puslapiai padeda į daugelį dalykų pažvelgti dar kitokiu rakursu.

Balsuokime internetu?

Paskutiniu metu kyla daug klausimų, susijusių su internetiniu balsavimu. Pabandykime panagrinėti visus už ir prieš. Dar tiksliau, pamąstykime savo galva, kodėl vieni politikai internetinio balsavimo bijo kaip velnias kryžiaus, o kitiems jis regisi kaip išganymas.

Tie, kurie yra už internetinį balsavimą dažniausiai sako, kad:

a) bus taupomos valstybės lėšos, nes nebereikės visokių dėžių, skaičiuotojų ir panašių dalykų,

b) bus gerokai patogiau, nes išreikšti savo valią galėsime bet kur, kur tik yra interneto prieiga.

c) padidės piliečių aktyvumas, nes daugiau balsuos jaunų žmonių ir emigrantų.

Dabar reikala pasukime priešingu kampu ir išvardykime pasisakančiųjų prieš internetinį balsavimą argumentus:

a) saugumo reikalai, t.y. niekas negalės kontroliuoti, ar pilietis savo balsą už vieną ar kitą kandidatą atidavė laisva valia ir nepapirktas. Ką jau kalbėti apie tuos specialistus, kurie turės tiesioginę prieigą prie rezultatų fiksavimo. Juk realiai nebus nė vieno fizinio daikto (biuletenio), kurį būtų galima perskaiciuoti.

b) jei balsavimo metu atsirastų techninis gedimas, tai... kas toliau? Skelbiame naujus rinkimus? O jeigu dingsta internetas?

c) identifikavimo sistema internete yra neprasta, tačiau niekas negali garantuoti, kad vieno asmens duomenys nebuvo panaudoti kito žmogaus. Fizinis parašas visgi reikalauja pačio pasirašančiojo fizinio buvimo, o elektroninis identifikavimas lieka praktiškai nekontroliuojamas.

Taigi, peržvelgę už ir prieš bandykime mąstyti kas toliau? Pasisakantieji už akcentuoja pigumą ir patogumą, pasisakantieji prieš – saugumą ir kontrolės sumažėjimą. Kas įdomiausia – visi šiuo konkrečiu atveju yra teisūs. Tačiau technologijos juda pirmyn ir, mano galva, anksčiau ar vėliau ateis metas, kai kontrolės problemos bus išspręstos. Tada stipresni taps taupumo argumentai, šia prasme mes visi esame „pasmerkti“ internetiniam balsavimui. Tai tik laiko klausimas, kada balsuoti... niekur nebeisime, o darysime tai namuose prie monitoriaus ekranų.

Grįžtant prie šio straipsnio pavadinimo, galime daryti išvadą, kad tautos jėga internete dar labiau sustiprės. Ar sustiprės pati tauta, o su ja ir valstybė – kitas klausimas.

Tačiau yra vienas dalykas, kuris, kalbant apie balsavimą internetu, yra neabejotinai svarbus, o gal net svarbiausias: esant dabartinei rinkimų sistemai, prasimušti naujiems žmonėms į partijų viršūnėles yra praktiškai neį-

manoma. Balsavimų „internetizavimas“, o ir tautos valios raiškos stiprinimas internete, atveria naujas galimybes su postais nesuaugusiems iniciatyviems žmonėms veikti ir kažką pasiekti valdžios srityje. Nes blogiausia, kas gali nutikti ir, ko gero, jau nutiko, atėjus į rinkimus rinktis tarp vagies, kvailio, savimylės ir išdaviko. O aplink visi rėkia, kad balsuoti yra tavo pilietinė pareiga. Mąstantis šaulys su tuo vargiai ar kada sutiks, nes tavo, kaip piliečio, pareiga yra PASIRINKTI. Nes būtent pasirinkimas ir valia laisvai apsispręsti yra tikrosios demokratijos pagrindas.

Tai kur gi slypi tautos jėga?

Taigi aptarėme įvairius skirtingus interneto aspektus: privatumą ir saugumą, balsavimo internetu galimybes ir tinklinių technologijų įtaką įvairiems bruzdėjimams skirtingose pasaulio šalyse. Kokios galėtų būti išvados?

Bene pagrindinis iš aukščiau spausdinamo teksto išplaukiantis teiginys yra tai, kad internetas sėkmingai gali būti pritaikytas tiek demokratijos didinimui ir pilietinės visuomenės stiprinimui (internetinis balsavimas), tiek blogybių plėtrai (totalus sekimas, neramumų kurstymas). Viskas priklauso nuo pačių interneto vartotojų – pasipriešins jie negatyviems reiškiniams virtualybėje, ar liks abejingi.

Paskutinės internetinės žiniasklaidos tendencijos Lietuvoje ir užsienyje leidžia teigti, kad virtualioji žiniasklaida po truputį pradeda lygiuotis į save diskreditavusią „popierinę žiniasklaidą“ ta prasme, kad manipuliacijų virtualybėje kiek sparčiai auga. Tarkime, jei prieš kelerius metus naujienų portalais buvo galima pasitikėti kiek labiau nei laikraščiais, tai dabar situacija pakito ne internetinės žiniasklaidos nau-

dai. Melo, propagandos ir manipuliacijų bacila sėkmingai okupavo ir lyderiaujančius Lietuvos naujienų portalus – tautos jėgos ten ieškoti tikrai neverta.

Kita vertus, asmeninių tinklaraščių ir socialinių tinklų pagalba reputacijos nepraradusios asmenybės vis sėkmingiau formuoja savo skaitytojų ratą. Kitaip tariant, jeigu tu pasitiki konkrečiu žmogumi, kuris nuolat atnaujiną savo įrašus internete, tai tau nėra jokio reikalo bijoti manipuliacijų ar kvailinimo. Tau tiesiog lengviau surasti taip pat mąstančius bendraminčius ir bendrauti tarpusavyje, spjovus į manipuliatyvosios žiniasklaidos pusę. Šia prasme tautos jėga internete neabejotinai didžiulė ir ateityje tik didės. Vienas iš geresnių pavyzdžių – „Trimito“ paskyra socialiniame tinkle „Facebook“. Nuolat stengiamės atnaujinti informaciją apie renginius, viešiname kad ir tiesiogiai su šauliška veikla nesusijusius, bet įdomius komentarus ir, žiū, jau turime beveik 1000 „mylėtojų“ (kviečiame aktyviai jungtis dar to nepadarčiusius interneto vartotojus).

Ir dar. Nors šį straipsnį pavadinome itin skambiai, netiesiogiai teigdami, kad tautos jėga gali slėpti internete, tačiau tai, ko gero, nėra tiesa. Internetas yra tik vienas iš daugelio galimų ir įmanomų „įrankių“ pasipriešinti vis didėjančiam kvailinimui ir smegenų plovimui. Pagrindinis tautos jėgos rodiklis yra ją sudarančių individų gebėjimas ir noras išlaikyti sveiką, kritinį protą ir nesibaiminti suabejoti tuo, ką teigia net didžiausi valstybės autoritetai. Šnekant paprastai – tikras šaulys visada mąsto savo galva ir nepasiduoda minios ar autoritetų įtikinėjimams. Būtent čia ir slypi tikroji Tautos Jėga.

Tautos jėgos rodiklis yra ją sudarančių individų gebėjimas ir noras išlaikyti sveiką, kritinį protą

Autoriaus nuotr.

TAIP ĖJOME LINK LAISVĖS

Vygintas Kuras,
Kudirkos Naumiesčio kuopos šaulys

Daugelis iš mūsų apie 1918 metų įvykius žinome tik iš enciklopedijose ar internete randamos informacijos. Ten pateikiama trumpai – drūtai: tokią dieną buvo toks įvykis, o kitą kitoks... Gaila, kad tų dienų, kuomet buvo kruopščiai dėliojamas mūsų jaunos valstybės pamatas, liudininkų tarp mūsų beliko vienetai. Šiandien, kai plati Europa tapo „savas kiemas“, kuomet Londoną ar Paryžių skrisdamas lėktuvu gali pasiekti per keletą valandų, prasidėjusi didžiulė tautiečių emigracija ieškant sotesnio duonos kąsnio, o į Lietuvą įvažiuojant vis daugiau svetimšalių, ieškančių čia darbo ar prieglobsčio, tampa didžiule problema ar netgi grėsme mūsų tautiškumui, etnografiniam individualumui ir netgi valstybingumui. Aš jokių būdu nenoriu diskriminuoti tautinių mažumų, visi turi turėti vietą po saule, bet dabartiniai geopolitiniai įvykiai Europoje jau pradeda priminti viduramžiais vykusį didįjį tautų persikraustymą. Neseniai nugriaudėjo saliotai, skirti Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dienai. Šiandien visų lietuvių, kurie neabejingi savos valstybės nepriklausomybės atkūrimo istorijai, dėmesiui norėčiau pateikti prisiminimus apie įvykius, kurie vyko ne Vilniuje ar Kaune ir apie kuriuos esame daug girdėję, bet provincijoje, kur būrėsi tie, kas savo krauju ir gyvybėmis mums visiems grąžino tai, kas tada jiems buvo svarbiau už gyvenimą: laisvą Lietuvos Valstybę. Apsiaavę klumpėmis, keliese dalindamiesi vienu šautuvu, jie neišsigando gausės ir geriau ginkluoto priešo, nes jų idealas buvo ne „aukso ar gardaus valgio šaukštas“, bet laisva, nepriklausoma valstybė. Jie kovojo už teisę duoną auginti savoje laisvoje šalyje. Savanoriai kariai būtų sutikę verčiau mirti, negu leisti savą žemę, savą valstybę mindyti priešo kojoms

Lietuvos Nepriklausomybės kovų 1918 – 1919 m. savanorio Juozo Bočiūno (1894 – 1985m.) prisiminimai. Sintautai (dabar Šakių rajonas – aut. past.). 1918 m. ruduo.

Rugsėjo mėnesį Sintautuose vykusiam mitinge kalbėjo buvęs caro kariuomenės kapitonas Pranas Kaunas. Jis iškėlė kylančią grėsmę Lietuvos nepriklausomybei, reikalą kaimo jaunuomenei burtis, organizuotis. Aš parašiau skelbimą, mat iš vaikų piemenukų buvau pramokęs rašyti: „Kas lietuviškai galvojate, spalio 10 dieną susirinkite pas Klepų Neverauską!“ Nurodžiau valandą. Mockaitis – ūkininko vaikas, sako: „Sukvailiojo Kučiausko bernas“. Minėtą dieną susirinko vyrai iš Naudžių, Jundulų, Klepų, Gustainiškių, Suodžių, Kaupiškių ir kitų kaimų. Apirbiškių Kutas, vadovavęs apylinkės knygnešių darbui, kalbėjo, kad Lietuvos nepriklausomybė pavojuje, kad vokiečiams traukiantis ateina bolševikų kariuomenė iš rytų. Lietuvos likimas mūsų rankose. Kvietė burtis jaunos vyrus iš kaimų ir miestelių. Buvo išrinktas komitetas, į kurį įėjo Kutas, Jurgilas, o kitų jau neprisimenu.

Kitą savaitę jau rinkomės Sintautuose. Vėl kalbėjo Pranas Kaunas. Konkrečiai buvo kalbama apie savanorius – stojimo sąlygas. Į krašto apsaugą stojantiems savanoriams buvo žadama apranga, 100 markių pinigais. Stojantieji, stodami savanoriu ne mažesniai kaip vienerių metų laikotarpiui, rašė pasižadėjimą ginti Lietuvos valstybę.

Aš pasakiau, kad galėsiu vykti tik po tėtės keturnedėlio – sausio 12 dienos. Išvažiuoti buvo nutarta 1919 m. sausio mėn. 13 dieną. Parapijos klebonas Paulenis žadėjo laikyti Šv. Mišias. Iki sausio 13 dienos iš Sintautų apylinkės kaimų užsirašė 30 karių. Tryliktosios dienos ryte susirinkome į bažnyčią, čia davėme priesaiką. Klebonas pasakė progai pritaikytą pamokslą. Susirinko daug išlydinčių žmonių. Turėjo

me kelis šautuvus, tad 5 – 7 šautuvų saliotu atsisveikinome: „Sudiev, brangūs sintautiečiai!“. Buvo apie dešimt vežimų ir rogių (šlajų). Į šlajas susimetė kuprines, vieni susėdom, kiti pėsti šalia rogių iškeliavom. Prisimenu, sustojome Griškabūdyje, padainavom, savanoriai saliotavo. Jankuose moterėlės mus pravardžiavo „ožiais“. Visi jaunuoliai buvome puikaus ūpo, visi buvom pasiryžę numirti, jei vokiečių žandarai bandytų sutrukdyti mūsų žygį ar nuginkluoti. Naktį pasiekėme Kauną. Lydint vokiečių patruliui, geležinkelio tiltu perėję Nemuną, nuėjome į Panemunės kareivines. Jas radome įšalusias, po vokiečių „viešnagės“ priterštas. Mus pasitiko apie 20 savanorių. Kitos dienos pavakare atvyko apie 80 vyrų iš Marijampolės. Iš Sintautų valsčiaus į savanorius stojo apie 70 vyrų: Baltrus Šuopys, Žebrauskas, Šukys, Kasparavičius, Domeika, Rudzevičius ir kiti.

Po keturių dienų iš pasimokiusių vyrų buvo organizuota puskarininkų mokykla, kurios pirmoji laida buvo išleista 1919 metais kovo 30 dieną. Į ją pateko ir mano pusbrolis Lesiūnas, iš nepriklausomybės kovų grįžęs be kojos, o vokiečiams traukiantis 1944 metais pasitraukęs į Vakarus.

Daugumą savanorių sudarė kaimo jaunimas. Iš namų išvykome apsirengę tuo, kas ką turėjome. Keli buvome apsiaavę klumpėmis. Lietuva dar tik kūrėsi, dar visur akis badė karo pėdsakai. Dauguma susirinkome be ginklų. Pirmiausia gavome kepures, daug vėliau batus, o su savo drabužiais dar buvome ilgą laiką, tik ant rankovės nešiojomės tautiškos vėliavos trikampiu.

Patys pirmieji savanoriai susiorganizavo dar 1918 metais, gruodžio mėnesį, Vilniuje. Kariauti pradėjo prie Kėdai-

Visi šie vyrai turėjo
tikslą – laisvą Tėvynę

Nuotraukos iš G. Lučinsko
knygos „Žuvę už Lietuvą
Laisvės kovos Dainavos
krašte 1918-1923 metais“,
internetinio puslapio <http://kariuomene.kam.lt>, knygos S.
Buchowski. „Lenkų-lietuvių
konfliktas dėl Seinų-Suvalkų
krašto 1918-1920 metais. -
Seinai, 2009“

nių, Jiezno, Panevėžio. 1919 m. pradžioje bolševikai jau buvo pasiekę Ukmergę, Žaslius, Šiaulius, Panevėžį, Varėną.

Kėdainiškiai pasakojo, kad būrį sudarė apie 30 vyrų, o turėjo tik vieną revolverį ir vieną karinį šautuvą! Pačioj pradžioj ne geriau buvo ir kitur. Trūko ginklų, aprangos, bet netrūko pasiryžimo ginti savo kraštą nuo svetimų įsibrovėlių.

Mums atvažiavus, centrinė Lietuvos valdžia buvo Kaune: Galvanauskas, Šlezevičius, Krupavičius. Valdžia iš vokiečių armijos dažnai nelegaliai pirkė ginklus, aprangą. Iš dvarų ir stipresnių ūkininkų buvo perkami arkliai, kartais paimami ir per prievartą.

Vasario pradžioje Panemunėje susirinko apie du tūkstančiai savanorių. Iš mūsų buvo suformuotas antrasis pėstininkų pulkas, turėjęs Lietuvos didžiojo kunigaikščio Algirdo vardą. Vasario 16 dieną pulko vadas Grigaliūnas – Glovackis kalbėjo išsirikiavusiam pulkui: „Broliai, savanoriai, turėkite viltį. Eisim, kovosim, laimėsime! Su Dievo palaima eikime vieningai, be partijų. Sukursime tvirtą savo valdžią, išrinksime Seimą, pravesim žemės reformą, išdalinsime dvarus. Žemę pirmieji gaus savanoriai, bežemiai – be jokio atlyginimo. Dar gaus sėklos, 100 kelmų miško statybai.“

Žemė, miškas, sėkla – tada vadinosi pašalpa. Iš pradžią 1 ar 2 savaites mus apmokė. Antrasis pulkas jau turėjome apie 100 arklių. Buvo sudaryta žvalgų komanda, vėliau prie jų – ryšininkai. Aš patekau į ryšininkus. Turėjau arklių ir vežimėlį dviem ratais. Be ginklo, dar turėjau tvarkyti vielas, ryšio aparatus. Priešo agentai ar priešams prijauciantys vietos gyventojai vielas pjaustydavo, o aš, laikydamas rankoj jos galą, bėgau ar šliaužiau ieškoti, kur

trūkės ryšys ir sutvarkydavau.

Pirmieji susirėmimai įvyko su Marijampolės bolševikais, traukiančiais link Kauno. Išgygiavom per Rumšiškės Žiezmarį link. Sunkus mūšis buvo prie Jiezno ties Strašiūnais. Raudonarmiečius čia sulaikėme. Nežinau, kaip mes spėjome nuo visų puolančiųjų ginti savo Lietuvą. Prie Vievio jau pasirodė lenkai, su jais pirmasis ginkluotasis susirėmimas, atrodo, buvo gegužės mėnesį.

Balandį mūsų pulką permetė prie Kėdainių, Panevėžio, Radviliškio, Šiaulių. Čia kariavome iš pradžių su raudonarmiečiais, bet per mėnesį atsirado naujas priešas – rusų ir vokiečių armijų likučiai – bermontininkai, atėję nuo Latvijos. Juos rėmė vokiečiai. Rudeniop bermontininkai jau buvo įsitvirtinę Šiauliuose ir Radviliškyje. Jie buvo gerai apginkluoti, bet, sukaupusi visas jėgas, mūsų kariuomenė lapkričio mėnesį bermontininkus sumušė. Paėmėme ginklų sandėlius, radome daug šautuvų, kulkosvaidžių. Mūsų kariuomenei teko kelios patrankos, 15 lėktuvų.

Radviliškio kapuose buvo apsikasę bermontininkai – vokiečiai. Prie kapų stovėjo 35 nenaudoti lėktuvai – laukė lakūnų. Naktį 15 lėktuvų „atsivarėme“ į savo pozicijas. Sukimba 13 vyrų ir stumiame. 12 vyrų niekaip neišjudiname, o 13 – lėktuvas jau „lekia“ žeme... Skūnioje (kluone) buvo 300 iš Rygos atvežtų kulkosvaidžių. Lėktuvams skirtus degalus statinėse parsiritinom pas save ir dalinome gyventojams.

Bermontininkai engė vietos gyventojus: atiminėjo maistą, gyvulius. Gyventojai prašydavo mūsų pagalbos. Prisimenu, nuo Meškuičių į Šeduvą mus vežė merginos. Nakčiai pas juos buvo apsistoję priešai. Jų – 75, o mūsų

istorija ir žmonės

tik 15. Eidami ten nežinojome, kiek yra priešų. „Nuėmę“ patrulį, radome miegančius kareivius, šautuvai sustatyti piramidėmis. Pirmiausia išnešėme ginklus. Paskui komanda po visais langais: „Pasiduoti!“ Pašokę iš miego ir pasijutę be ginklų, apsuptieji pakėlė rankas. Juos varėm į Šeduvą – ten buvo traukinio vagonas. Belaisviai apsižiūrėjo, kad mūsų mažai, vienas vokiškai pasiūlė pasipriešinti. Tas buvo nutildytas. Kiti neišdrįso priešintis.

Su bermontininkais mūsų antrasis pulkas kariavo iki žiemos. Tik nuviję juos iki buvusios rusų ir vokiečių sienos (Kretinga – Gargždai), gruodžio 15 dieną sustojome. Iš čia, išvijus priešus, mūsų pulką perkėlė į pietus prie Varėnos – mūšiu su lenkais. Šie buvo daug piktesni už vokiečius ir rusus raudonarmiečius.

Dar vasario pradžioje, 9 dieną, prie Kėdainių, Laučiūnų kaime, žuvo pirmas nepriklausomybės karų savanoris Povilas Lukšys. Palaidotas Kėdainių kapinėse, žuvimo vietoje Lietuvos žmonės pastatė paminklą. Vasario 13 dieną ant Alytaus tilto per Nemuną susirėmimo su raudonarmiečiais metu žuvo pirmasis Lietuvos savanoris karininkas Antanas Juozapavičius. Amerikiečių misiją Kaune prie „Metropolio“ saugojo Kauno komendantas kareivis Pranas Eimutis. Jį poste nušovė girti vokiečiai kovo 18 dieną. Iš viso kovose žuvo apie 600 karių, apie 2000 mirė nuo ligų ir sužeidimų. Doktorų tada beveik nebuvo...

1920 m. liepos 12 d. sudaryta taika su Sovietų Rusija. Iki lapkričio mėnesio kariavome su lenkais. Ties Giedraičiais lietuviai lenkus sumušė ir žygiavo Vilniaus link. Bet lietuvius tada sulaukė Tautų Sąjungos kontrolė. Lapkričio 19 d., tarpininkaujant Tautų Sąjungos kontrolei, Kaune pasirašyta Lietuvos – Lenkijos sutartis, nutraukusi karo veiksmus. Aš tada jau buvau namuose.

Užrašyta 1984 metais.

Juozas Bočiūnas mums, artimiesiems, dažnai pasakodavo, kaip sunku buvo besikuriančiai Lietuvos kariuomenei. Daug kur veikė priešų šnipai, kurie paskleisdavo melagingus gandus apie savų ar svetimų kariuomenių judėjimą, provokuodavo sukilimus prieš jauną Lietuvos valstybę. Pasižymėjo Kapsukas, Angarietis ir kiti priešiškausi nusiteikę aktyvistai. Iš Lietuvos bolševikai galutinai išvyko 1919 m. rugpjūčio 29 – 30 dienomis.

Mano dėdė (mamos brolis) Juozas Bočiūnas turėjo medalį, nepriklausomybės kovų laikotarpio apdovanojimą. Stovėdamas sargyboj prie Panemunės tilto, pamatė atvažiuojant nuvargusių, išarmojusių arkliukų tempiamas roges, keleiviai, taip pat išarmojusiais kailiniais, tai rodė, kad keliaujama iš toli. Dėdei kilo įtarimas, ir jis keliautojus sulaukė. Kailiniuotasis ponas už paleidimą siūlė net 1000 caro rublių! Dėdė šūviu į viršų pakvietė trumpam nuėjusį draugą. Suimtuosius pristatė vadovybei, pasirodė, kad sulaikytieji vežė algas bolševikų šnipams Lietuvoje. 1931 m. dėdė už šį poelgį buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino trečiojo laipsnio medaliu. Kiti du medaliai, kuriais buvo apdovanotas J. Bočiūnas, – Savanorio Kūrėjo ir Lietuvos Nepriklausomybės dešimtmečio minėjimo medaliai. Visi, deja, dingę karo ir pokario metu.

Dėdė J. Bočiūnas, gimęs 1894 m. Sintautų apylinkėje,

turėjo dvi seseris. Nuo vaikystės ganė turtingesnių ūkininkų gyvulius, paaugęs bernavo, dirbo samdomu darbininku. 1918 m. mirė tėvas, liko mama ir dvi jaunos seserys. Grįžęs po nepriklausomybės kovų, gavo 12 hektarų žemės reformuojamo Kušių dvaro ribose (Ritinių kaime). Čia kūrėsi. Buvo šaulys, vadovavo jaunųjų ūkininkų būreliui. 1940 m. jau buvo ruošiamas išvežti į Rytus. Labai sunkiai išgyveno kolektyvizaciją. Ūkį nugriovė. Nuo 1982 m. apsigyveno Kudirkos Naumiestyje. J. Bočiūnas niekada neprarado vilties, kad Lietuva bus laisva, sakydavo: „Vaikai, mes ne veltui liejome kraują už Tėvynę Lietuvą!“ J. Bočiūnas iki mirties neprarado vilties sulaukti Lietuvos laisvės, deja, mirė 1985 m., palaidotas Sintautuose.

Prisiminimus užrašė J. Bočiūno dukterėčia, Lietuvos šaulių sąjungos Marijampolės apskrities 4-osios rinktinės Kudirkos Naumiesčio 10-osios kuopos šaulė Danutė Baukytė

Norėčiau tikėti, kad šlovingų nepriklausomybės kovų idealai dar gyvena mūsų širdyse. Mūsų valstybė čia, kur mes gimėme, bent jau daugelis iš mūsų, augome, kur pilkapiuose ilsisi mūsų tautos istorija, mūsų tautiškumo ir valstybingumo šaknys. Tūkstantį metų, iš visų pusių spaudžiama daug gausesnių priešų, visaip engiama ir mindoma, mūsų tauta išliko, nepalūžo, išsaugojo kalbą, kultūrą, tautišką individualumą, to nemaža dalis išgirtųjų Europos šalių jau stokoja. Skaudu žiūrėti, kai tiek paaukoję ant laisvės aukuro, baigiame kaip laukiniai klajokliai išsiskirstyti Europos platybėse. Sociologai sako, kad jei valstybėje niekas nesikeis ir mes toliau taip emigruosime, kalbėsime ir dainuosime „madingesnėmis“ kalbomis, pilnomis riešukučiomis sėmsime kitų šalių kultūros abejotinas vertybes – tiesiog ištirpsime tarp didesnių tautų, išnyksime kaip dūmas, lyg mūsų niekada ir nebūtų buvę... Tai už ką mes tada kovojome?!

Nesinori moralizuoti ar piešti niūrią tautinio išnykimo viziją. Tikiuosi, kad mūsų žūtibūtinėse laisvės kovose užgrūdinta tauta pavojaus akivaizdoje vėl susitelktų ir taptų vieninga. Mylėkime savo Tėvynę, gal ji kartais nėra miela, gal nuvilia ar įskaudina, bet ji viena ir nepakeičiama. Kaip motina.

UŽJAUČIAME

Nuoširdžiai užjaučiame kuopos šaulį Vladą Rūkšį, mirčią atėmus seserį.

LŠS vadovybė, Toronto
Vlado Pūtvio kuopos vadas ir šauliai

Skaudžią netekties ir liūdesio valandą nuoširdžiai užjaučiame Vilkaiviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos šaulę Editą Puidokienę dėl mylimo tėvelio mirties.

LŠS vadovybė, Marijampolės AŠR Vilkaiviškio
P. Karužos šaulių 6-osios kuopos šauliai

KRUVINOS JONINĖS DZŪKIJOJE 1941 M. BIRŽELĮ

amuniciją ir kitokią Raudonosios armijos ir Sovietų Sąjungos nuosavybę arba ją pasisavins, kas pasipriešins arba bandys susisiekti su priešu. Vis dėlto vokiečiai kai kur elgėsi ne kaip laukti „išvaduotojai“, o kaip žiaurūs ir brutalūs okupantai, per nepilną savaitę trukusius karo veiksmus prieš nekaltus civilius gyventojus jie įvykdė žiaurių masinių smurto akcijų. Okupuodami Lietuvą vokiečiai ją traktavo kaip sudedamąją Sovietų Sąjungos teritorijos dalį, todėl nepaisant draugiškų politinių pareiškimų, ir elgtis turėjo kaip priešo teritorijoje. Bet kokie priešiški civilių asmenų veiksmai prieš kariuomenę, jos atstovus ir aptarnaujantįjį personalą turėjo būti baudžiami griežčiausiomis priemonėmis vietoje, netgi sunaikinti užpuolėją. Vietovėse, kuriose kariuomenė būdavo klastingai užpulta, jei aplinkybės neleido greitai išsiaiškinti atskirų kaltininkų, bataliono vadas arba vyresnysis karininkas turėjo teisę tučtuojau imtis kolektyvinių prievartos priemonių. Yra žinoma keletas tokių okupantų vokiečių Lietuvoje įvykdytų kolektyvinės bausmės akcijų. Birželio 23 d. vokiečiai sudegino Ablingos kaimą (Kretingos apskr.), nužudė 42 šio ir kaimyninio Žvaginių kaimo gyventojus. Žudynės vykdytos ir Švendūnos kaime (Raseinių apskr.), kur birželio 23 d. sušaudė 11 vyrų, o kaimą sudegino.

Prasidėjus karui, sukilėlių veikla pirmiausia pasireiškė arčiau Vokietijos sienos ir spontaniškai išsiplėtė visame krašte. Vokietijos Vermachtui tai buvo netikėta. Todėl nemažai kur vokiečių kariai sukilėlius palaikė rusų partizanais. Dėl to buvo ir beprasmių aukų.

Pirmomis karo dienomis Notėnų mstl. (Skuodo valsč.) nuo vokiečių kulų krito 5 šauliai iš netoliese esančio Šliktinės kaimo. Tai atsitiko dėl piktavalo žmogaus, kuris besiveržiantiems į Rytus Vermachto kariams pranešė, jog jų tyko „ginkluoti komunistai“. Galvas tada paguldė Kostas Kontenis, Kostas Pocius, Antanas Šoblinskas, Kostas Pocevičius ir Feliksas Liaučys.

Birželio 23 d. Panevėžio apskr., Smilgių mstl. 3 šaulius – Bronių Šiurną, Kazimierą Žukauską ir Joną Dauką – vokiečiai palaikė besitraukiančiais komunistais ir nieko neišsiaiškinę vietoje sušaudė.

Birželio 24 d. Marijampolės apskr., Prienų mstl. vokiečių kariai sušaudė šaulius Kazimierą Slavinską, Joną Gluoksnį (abu iš Čiudiškių k.) ir Alfonsą Barštį (iš Mačiūnų k.).

Yra daug svarbių, neatskleistų, neišaiškintų Vokietijos–Sovietų Sąjungos karo pradžios istorinių įvykių Dzūkijoje, kai vokiečių kariai pritaikė keršto akcijas prieš vietos civilius gyventojus. Šių represinių akcijų metu buvo nužudyta apie 300 alytiškių.

Lietuvos civilių gyventojų nuostolius ir aukas lėmė Vokietijos–Sovietų Sąjungos karo veiksmai Lietuvos teritorijoje. Lietuva kaip valstybė šiame kare nedalyvavo, nes karo išvakarėse, 1940 m., ji buvo Sovietų Sąjungos okupuota ir aneksuota. Todėl Lietuvos gyventojai žuvo dviejų kariavusių imperialistinių valstybių ir jų kariuomenių ginkluotoje konfrontacijoje kaip nacių Vokietijos agresijos prieš Sovietų Sąjungą nekaltos aukos. Vokietijos reichs kaimynystėje buvusi Lietuva karo arena tapo nuo pat pirmųjų Vokietijos agresijos akimirkų 1941 m. birželio 22 d. rytą. Į Lietuvą įsiveržė didžiulė Vokietijos kariuomenė: visa „Šiaurės“ armijų grupė ir „Centro“ armijų grupės dalis – iš viso daugiau kaip 40 divizijų, apie 700 000 karių. Įsiveržę vokiečių kariai sutiko labai silpną Raudonosios armijos pasipriešinimą. Smarkesnės kautynės įvyko ties Alytumi, Kelme, Raseiniais, Ariogala, Kauno apylinkėse ir kitur. Nuo karo veiksmų labiausiai nukentėjo Alytaus, Raseinių ir Tauragės apskritys. Ižengus į Lietuvą Vokietijos kariuomenei, vyriausiojo vokiečių armijos vado atsišaukime į lietuvių paskelbta apie karinės valdžios įvedimą. Atsišaukime Vokietijos kariai pristatyti kaip „draugai ir gelbėtojai nuo bolševikų jungo“, nešą laisvę ir gražią „žmogišką gyvenimo sąlygą“. Tačiau griežtai pareikalauta atiduoti ginklus, pranešti apie pasislėpusius sovietų karininkus, kareivius, bolševikų komisarų. Grasinta sušaudyti tuos, kas slėps sovietų karius, ginklus,

Buvo atsitikimų, kai pavieniai besitraukiantys nuo raudonųjų lietuviai kariai, persirengę civiliais rūbais, buvo pagauti be-einą namo ir sušaudyti (Jiezno valsč.). Priežastis – trumpai nukirpti plaukai! Trumpai apsikirpusių buvo sušaudyta ir moksleivių, įtarus juos esant persirengusiais raudonarmiečiais.

Autoriui žinoma, kad Dzūkijoje žudynės įvykdytos Seimų (Lazdijų vls. Verstaminų ir Seimeniškių k., Šventežerio vls. Kirciliškės k.) ir Alytaus apskrityse (Simno vls. Padusio k., Miroslovo vls. Balkasodžio ir Cigoniškių k.) bei Alytaus mieste. Civilių gyventojų grupiniai ar pavieniai nužudymai vyko visoje Dzūkijoje. Šios civilių gyventojų žudynės – tai vokiečių okupantų karinių struktūrų įvykdytos represinės „atsiskaitymų“ (keršto) akcijos, kurias išprovokavo raudonarmiečių ar sovietinių aktyvistų išpuoliai prieš vokiečių karius. Literatūroje ir archyvuose šaltiniuose galima rasti duomenų, jog kitose vietovėse žmonių žudynes išprovokavo tai, kad kai kurie vyrai buvo apsiginklavę sukilėliai ir vokiečių palaikyti ginkluotais priešais. Už patirtus nuostolius mūsų lauke vokiečiai nekeršijo. Per trumpą karo veiksmų Lietuvoje laikotarpį, laimei, vokiečių keršto akcijų įvykdyta nedaug, jos buvo pavienio ar lokalaus pobūdžio. Besitraukiančios Raudonosios armijos ir sovietinių

represinių struktūrų įvykdyti nusikaltimai buvo didesni ir skaudesni (nukankino 76 politinius kalinius Rainiuose (Telšių apskr.), sušaudė apie 400 Pravieniškių darbo stovykloje įkalintų žmonių, Panevėžyje nužudė 19 cukraus fabriko darbininkų, 3 gydytojus chirurgus ir medicinos seserį, žudė žmones Pažaislyje (prie Kauno), Juodupėje (Rokiškio apskr.), Zarasuose ir kitur), jie tarsi nustelbė analogiškus vokiečių okupantų veiksmus ir tai turėjo didelę reikšmę būsimų politinių įvykių raidai.

Vokiečių arogancija, brutalus jėgos naudojimas, įkaitų šaudymas u Raudonosios armijos karių išpuolius, atstūmė Lietuvos gyventojus nuo „išvaduotojų“ vokiečių.

Į praeitį nuėjo šiurpūs karo įvykiai, kurių niekada neužmirš juos išgyvenusieji. Laikas gydo žaizdas ir užmaršties skraiste uždengia pačius sunkiausius išgyvenimus. Tačiau karo įvykiai yra tokie, kurių negalima pamiršti. Istorijos aki-vaizdoje, vertindami tragiškus tų dienų įvykius, turėtume galvoti, kad geriausias paminklas totalitarinių režimų aukoms – tai jų vardų ir likimų rašytinis įamžinimas dabarties ir ateities kartoms nors spaudos puslapiuose.

Gintaras Lučinskas,

Alytaus apskr. A. Juozapavičiaus
šaulių rinktinės šaulys

SAVĄ ŽURNALĄ KURIAME PATYS

Sveiki, gerbiami TRIMITO skaitytojai,

šiais laikais tikėtis, kad į redakciją ims plūsti laišukai, gali tik..... „Ko gero, niekas tuo netiki ir tikėtis nebando? Tačiau užmegzti ir turėti nuolatinį ryšį su savu skaitytoju visados įdomu, vertinga, pageidautina. Pirmiausia dėl egoistinių tikslų: taip redakcijos žmonės pasitikrina savo darbo kokybę. Tačiau ne vien todėl. Visados smagu bendrauti su skaitytojais, kurie turi savą nuomonę, nebijo ją išsakyti, provokuoja diskusijai, kritikuoja mūsų darbą, teikia siūlymus ir t.t.

Šiandien savo darbo kokybę dažniausiai tikrinamės skaitydami Jūsų elektroninius laiškus, tiesa, jų gausa negalime pasidžiaugti, dairydami Facebooke, išklausydami į redakciją ateinančių atsiimti žurnalą šaulių nuomonių. Patikėkite, niekados neišsižeidžiame kritikuojami. Ne todėl, kad pripratome. Kritikos laukiame, ją džiaugiamės tarsi vaikai saldėsiu, nes kiekvieną pastabą vertiname kaip norą, siekį „Trimitą“ paversti skaitomesniu, įdomesniu.

Dar kartą bandome Jus išjudinti – pavasaris pagaliau – ir, spausdindami jaunosios šaulės Brigitos Barkauskaitės ir šaulių studentų korporacijos pirmininko Mindaugo Nefo laiškus, tikimės sulaukti daugiau neužglaiestyjų minčių apie žurnalą, o taip pat siūlymų jį tobulinti.

Rašykite mums: TRIMITAS, Laivės al. 34, Kaunas LT-44240; redakcija@sauliusajunga.lt; užpildykite anketą tinklalapyje www.sauliusajunga.lt; arba pasisakykite Facebooke šaulių žurnalo TRIMITAS paskyroje.

Jums tarnaujantys Lolita ir Valdas

prantu, nėra lengva padaryti, kad žurnalas domintų visus, bet kai mažėja prenumerata, reikėtų imtis priemonių, o ne sėdėti užsidarius ir nepriimti kritikos, kuri visada paskatina veikti gerą linkmę. Bent mes nesulaukėme jokio pagalbos šauksmo ar prašymo išsakyti nuomonę. Kitų rinktinių situacijos nežinau.

Taigi, trumpai apie žurnalo struktūrą. Straipsniai apie Sąjungos veiklą tinka, įdomu. Bet ilgi straipsniai iš rinktinių yra dažniausiai neįdomūs ir vis kartojasi, tik kuopų ar rinktinių pavadinimai kinta. Apie vykstančias veiklas kitose rinktinėse, žinoma, reikia žinoti, todėl geriausias būdas informuoti apie tai – rašyti LŠS internetinėje sve-

Brigita Barkauskaitė,
Klaipėdos apskrities jūros šaulių
rinktinės būrio vadė:

Sveiki. Pasakysiu atvirai, ką apie „Trimitą“ galvoja mūsų krašto šauliai. Žinau, kad sudėtinga padaryti tokį žurnalą, kuris domintų šaulius nuo dvylikos iki devyniasdešimties metų. Bet atrodo, kad dabartinis „Trimitas“ labiau pritaikytas vyresniems šauliams. Su-

tainėje. Galbūt prasminga palikti nedaug vietos žurnale tik trumpai parašant apie įvykusius renginius, žygius, išskiriant svarbiausius faktus. Vaikų nedomina ilgi straipsniai apie kitų veiklas, domina tai, kas trumpa, aišku, be jokių ilgų „pasakų“, kurios tik užima vietą.

Istoriniai straipsniai turbūt domina tik vyresnius šaulius. Vaikai mokykloje užtektinai priversti mokytis istoriją, tad „Trimite“ į tuos puslapius nenori net pažvelgti. Siūlau panaikinti tokią skiltį. Kam įdomi istorija – teskaito knygas, tesėdi istorijos pamokose ar galų gale kuopoje vykstančiose paskaitose apie LŠS istoriją, nors ir jų vaikai labai vengia.

Sveikinimai, užuojautos tik bereikalingai užima vietą. Nebūtina sveikinti šaulių Sąjungos vardu, užtenka ir rinktinės ar kuopos sveikinimo žodžiu ar raštu. Kryžiažodžiai – pati juos sprendavau, kol nepabodo. Tris kartus nugalėjau ir vis gavau tą patį prizą – „Trimito“ kepuraitę. Manau, laimėdavau todėl, kad vos keletas žmonių ir dalyvaudavo.

Pasiūlymai:

1. Vaikus ypač domina tai, ko jie nesužino kuopoje. Būtų labai naudingos trumpos, gerai savo discipliną išmanančių žmonių pamokėles apie įvairius dalykus. Pavyzdžiui, kaip žiemą pratybų metu išvengti didelių šalčių, kaip greitai ir lengvai susišildyti ar išdžiovinti rūbus. Kyla klausimas, ar viso šito negalime sužinoti per paskaitas? Manau, kad ne, nes kuopų vadai yra mokytojai, ir jie neturi tokios patirties. Kariškiai gali papasakoti tokių dalykų, kurių mes net neišivaizdavome.

2. Kadaise buvo geras straipsnis apie pastogių darymą, tą iškarpa dar ir dabar saugome. Žiūrint kitų rinkinių, kuopų nuotraukas darosi baisu, pamačius kaip dėvima uniforma. Iš LŠS jaunųjų šaulių vado pasisakymo supratome, kad situacija kuopose nėra gera, trūksta gerų specialistų, kurie mokytų vaikus. Prie to galėtų prisidėti ir „Trimitas“, suteikdamas galimybę paskaityti apie uniformos dėvėjimo taisykles ir pamatyti gerą pavyzdį.

3. Norėtusi daugiau konkursų, bet ne tokio tipo kaip mokykloje (rašiniai, esė). Laukiame nuotraukų iš šaulių gyvenimo – su tinkamais prizais (kelionės ypač tiktų). Konkursų galima prigalvoti įvairių, tik reikia to norėti.

4. Straipsnius apie bendrus Sąjungos renginius siūlau palikti, nes tai domina visus.

5. Straipsnius apie rinkinių veiklas – trumpinti ir ne-

pilstyti iš tuščio į kiaurą. Kiekvienas žino apie tuos žygius ir nėra įdomu apie tai skaityti kiekviename „Trimito“ numeryje.

6. Padaryti apklausas, ko norėtų patys šauliai.

Čia išsakytą tik mūsų kuopos nuomonė. Nuoširdžiai norime, kad vis daugiau šaulių skaitytų žurnalą ir remtų LŠS finansiškai.

Mindaugas Nefas,

šaulių studentų korporacijos „Saja“ pirmininkas

Džiugu, kad žurnalas atsinaujinęs, dizainas patrauklesnis. Puiki skiltis „Be pagrazinimų“ – pliusas. Nors, manau, kad apie ją bus įvairių nuomonių. Manau, kad mums reikia pateikti kontrastą: geras šaulys – blogas šaulys, taip tobulėsime.

Pagrindinis klausimas – kaip mūsų organizacijos nariai supranta savąsias šaulio pareigas ir koks yra organizacijos nario šauliškasis identitetas. Šiandien tenka konstatuoti, jog išgyvename šauliškiosios ideologijos krizę. Didelė dalis narių apie mūsų ideologiją nieko nežino, įsivaizduodami, kad mes kariuomenė ar kažkoks panašus padaras. Toks įsivaizdavimas yra pavojingas Sąjungai ir Lietuvai. Todėl „Trimitas“ gali padėti šią problemą spręsti, t.y. puoselėti šauliškąją ideologiją. Juk tam jis ir buvo įkurtas 1920-aisiais.

Taip pat primenu savo siūlymą: kuo mažiau kronikos, daugiau analitinių straipsnių, po truputį, palengva, kad nejučia tai būtų. Suprantu, kad visi reikalauja savo straipsnelius įdėti, Jums sunki užduotis tenka...

Trimitas jėga!

Baisiai magą prisipažinti, kad rengdami žurnalą spaudai gavome nemažą užpildytų anketų apie „Trimitą“. Apibendrinimų dar nedarome, bet išduodame paslaptį – kai kurie atsakymai gerokai prbloškia.

Redakcija

APIE MUS RAŠO

straipsnis „Už nuopelnus Šaulių sąjungai apdovanotas Vaclovas Ringys“

straipsnyje „Mažeikių šaulių kuopa gerokai išaugo“ informuoja apie augančias kuopos narių gretas.

ŠAULIŲ SAJUNGOS VADO ĮSAKYMAI, APDOVANOJIMAI

Kovo- balandžio mėn.

Kovo 7 d. LŠS vado įsakymu Nr. 22P pareikšta padėka Telšių savivaldybės merui Vytautui KLEIVAI už pagalbą ir paramą Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės, organizuojant renginius, vasaros stovyklas.

• LŠS vado įsakymu Nr. 23P pareikšta padėka UAB „Telšių šilumos tinklai“ direktoriui Jurgiui STAŠEVIČIUI už paramą Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės štabui įgyjant patalpas bei kitokią pagalbą.

• LŠS vado įsakymu Nr. 24P pareikšta padėka Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos Telšių apskrities skyriaus vedėjui Vaclovui VAČEKAUSKUI už pagalbą Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės štabui įgyjant patalpas ir kitą paramą.

• LŠS vado įsakymu Nr. 25 P pareikšta padėka UAB „Xpert Fashions“ direktorei Vaidai NEMIRINEI už paramą Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių 2-ajai rinktinės gaminant Vyčio kryžiaus ordino vėliavą.

• LŠS vado įsakymu 26P pareikšta padėka UAB „Kauno staklės“ direktoriui Algiiui ŠIMONIUI už nuoširdžią paramą Lietuvos šaulių sąjungai gaminant atributiką Vyčio kryžiaus ordino vėliavai.

• LŠS vado įsakymu Nr. 27P pareikšta padėka UAB „Kauno staklės“ generaliniam direktoriui Antanui MONIOTUI už nuoširdžią paramą Lietuvos šaulių sąjungai gaminant atributiką Vyčio kryžiaus ordino vėliavai.

• LŠS vado įsakymu NR. 29P „Už pavyzdinę šaulišką veiklą, iniciatyvą ir profesionalumą“ III laipsnio Šaulių

sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“ apdovanotas Vaclovas RINGYS, Telšių apskrities Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės vadas.

• LŠS vado įsakymu NR. 28P „Už aktyvią šaulišką veiklą“ stiprinant Lietuvos šaulių sąjungą ir pasiaukojamą darbą Šaulių apskrities gen. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės vadas Saulius BURŠKYS apdovanotas II laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“

• LŠS vado įsakymu NR. 31P „Už šauliškų idėjų plėtojimą ir aktyvią paramą Lietuvos šaulių sąjungai“ KASP Dariaus ir Girėno apygardos II rinktinės S2 skyriaus viršininkas kpt. Artūras GIMŽAUSKAS apdovanotas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“

Kovo 23 d. LŠS vado įsakymu NR. 33P „Už aktyvią ir sąžiningą veiklą Šaulių sąjungoje, Žalgirio rinktinės Tauro apygardos partizanų žeminių atstatymo darbų organizavimą“ Kauno apskrities Vytauto didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Zapyškio 9-osios kuopos šaulys Vidmantas MAŠANAUSKAS apdovanotas III laipsnio Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklu „Už nuopelnus Šaulių sąjungai“.

Balandžio 17 d. LŠS vado įsakymu Nr. 48P Dainius Doleba atleistas iš Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės 10-osios kuopos vado pareigų nuo 2012-04-18.

• LŠS vado įsakymu Nr 47P Paulius ADOMAITIS paskirtas į Panevėžio apskrities šaulių 5-osios rinktinės 10-osios kuopos vado pareigas nuo 2012-04-19.

SVEIKINAME

Šaulę **REGINĄ ŽIEMIENĘ** 60-ojo, Garbės šaulį **EDVARDĄ NEKRAŠIŲ**, šaulius **STEPĄ ŠLEINERĮ** ir **ALFREDĄ BARTUŠKĄ** 80-ojo, **JUSTINĄ GUSTAITĮ** 70-ojo

jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, darbinių metų, asmeninės laimės, Dievo palaimos tarnaujant Tėvynės labui.

LŠS vadovybė ir Kauno AVDŠR 3-iosios kuopos vadas ir šauliai

• Būrio vadą **KĘSTUTĮ MUGĄ** 70-ojo gimtadienio proga. Linkime stiprios sveikatos, ilgų bei prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje.

LŠS vadovybė ir Kėdainių P. Lukšio 5-osios kuopos vadas ir šauliai

• Sveikiname Garbės šaulį **ALGIRDĄ ANTANĄ MIKELIONĮ** 75-ojo jubiliejaus proga, linkime stiprios sveikatos ir Dievo palaimos. Dėkojame už sąžiningą ilgametį darbą tarnaujant Lietuvai ir Šaulių sąjungai

LŠS vadovybė ir Druskininkų-Leipalingio šauliai

• Jaunųjų šaulių būrio vadą **KONRADĄ LEKEŠIŲ** 20-ojo gimtadienio proga. Linkime prasmingų gyvenimo metų, neišsenkamos energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Tėvynei.

LŠS vadovybė, Marijampolės AŠR Vilkaviškio P. Karužos šaulių 6-osios kuopos vadovybė ir šauliai

ŠAULIŲ SAJUNGOS ŠTABE DIRBAMA BET KOKIU ORU

Pavasario lietus ne visados džiugina, ypač, kai tenka dirbti po kiauru stogu. Nepaisant nieko, išeitį visados galima rasti, jei neieškai priežasties nedirbti.

Logistikos specialistė Laima tą dieną turėjo papildomų darbų

BE PAGRAŽINIMŲ